

Füred a hó alatt

Már amennyiben lesz persze hó és tél és fehér karácsony. Mert azért bármennyire is kellemetlen évszak ez, azért gyönyörű is. Főleg Füreden, ahol a hegyek, a tó, a házak, a szőlők és préházak, a fák olyan látvány együttest adnak, amilyen kevés van az országban. S ha még a tó is befagyna, mint az idén, az lenne a dupla öröm! Mi-csoda élmény volt a tó „vizén” állva visszanézni a város téli látványára. S vajon mit csinálnak a fürediek a tél-betakarta városban? Először persze készülnék az ünnepre, a váravárt fehér karácsonyra. Aztán elmennek egy jót szilveszterezni. Az már más kérdés, hogy milyen hangulatban.

Az óvatos füredi azonban otthon marad és számolja a pénzt. Nem a magáét, mert azzal hamar végez, hanem a városét. Hogy mire lesz elég ez a könnyűnek nem ígérkező új esztendőben. (Igaz, én még nem láttam soha ebben az országban könnyűnek ígérkező esztendőt...) Mert hogy 2010-ben is sok új dologgal gyarapodik a város, amelyet persze a 2009-es évben készítettek elő, valósítottak meg. Hogy csak három nagyon látványosat mondjak. (Mondhatnám negyediknek az új bevásárló központot is, de az nem a mi kasszánkból épül-működik). Ott az arácsi faluközpont, a két szép épületével, hamarosan megnyílik, működni kezd a műemléki posta, a faluház a kiállításával, könyvtárával. Be-fejeződik az Ékkő 2. program s három, kimagasló szintű múzeum nyitja meg kapuit. S mindet a városnak kell működtetnie, fenntartania. Igaz, hoznak bevételt, nem is keveset, de ki látott már nyereséges múzeumot, könyvtárat? (Az nyer, aki látogatót, olvasót, nézelődőt azokban. S az okos emberek gyülekezete pedig a legnagyobb nyereség!) Mindez pedig olyan költségvetési évben, amikor rekord mennyiségű elvonás éri a várost. Az ember belegondol: miért nekünk kell megfizetnünk mások tehetségének az árát? Nekünk, akik soha nem kértünk kölcsön s nem csináltunk adósságot. Meg arra is gondol az ember, hogy mennyire örülhetnek egyes irigy közeli-távoli települések, hogy na, most Fürednek vége, a nagy siker-városnak sincs pénze.

Korai az öröm barátcskáim! A csendes és fehér tél arra is jó lesz, hogy a hólepel alatt összegyűjtjük majd ötleteinket és gondolatainkat, s megmutatjuk a gáncsoskodóknak: Füred ereje a város polgárainak egységében van. S ez leginkább a baj idején mutatkozik meg.

Praznovszky Mihály

Bízom a változásban

Beszélgetés dr. Bóka Istvánnal

Jelentős, közel háromszáz millió forint állami támogatástól esik el a következő évben Füred. A jövő évi költségvetés kényszerpályára szoríthatja a város vezetését. Milyen lehetőségek vannak? Miről kell lemondani, mit kell esetleg újragondolni? Beszélgetés dr. Bóka István polgármesterrel.

Hiába tárgyaltak többször is a kormánnyal az önkormányzatok képviselői, köztük dr. Bóka István is, a nagyságrendbeli megszorításokat tartalmazó állami költségvetési tervezeten alig módosítottak valamit. Jelen állás szerint Balatonfüred eddigi állami normatív támogatásának harminc százalékát veszíti el. A kormány, érzékelvén a problémát, ígéri, hogy a költségvetés tartalékából felszabadít egy közel egymilliárd forintos keretet, amelyet kompenzációs támogatásként ad majd oda az önkormányzatoknak. Ez az ide-

genforgalmi adó után járó eddig állami támogatás megfelelésének közel húsz százalékát jelentheti. Dr. Bóka István polgármesterrel beszélgettünk.

– A jelenlegi intézményi struktúrából elvenni már nem lehet, itt nem látok nagyságrendi tartalékokat. A háromszázmilliós hiány, száz alkalmazott éves bére és járuléka, ezt képtelenség kezelni. Egyrészt igyekszünk a város bevételeit növelni, másrészt bizonyos adóemeléseket muszáj megtennünk, és felülvizsgáljuk az önkormányzat önként vállalt feladatait. A kultúra és a sport támogatása, a rendezvények, alapítványok, civil szervezetek támogatását átmenetileg csökkenteni kell. Nem lehet maradtakéntul kipótolni a hiányt, de egyfajta elviselhető szintet elérhetünk.

(Folytatás a 3. oldalon.)

Új negyed a városban

Kutató- és fejlesztőközpont épül

Hatszázmillió forintból kutatóközpont létesül a Fürdő utca elkerülő szakaszánál, a város dél-nyugati részén. Az alapkölététnél dr. Bóka István polgármester kijelentette: a város egy új ipari szolgáltató résszel lesz gazdagabb, új lehetőségek nyílnak Füred előtt.

A kutató- és fejlesztőközpontban orvosi műszerek, terápiás eljárások, funkcionális élelmiszerek és gyógyszer kombinációk fejlesztése illetve gyártása zajlik majd. – A magyar gazdaság szempontjából nagyon fontos a kutatásfejlesztés, olyannyira, hogy szakértők szerint ez lehet a gazdasági válságból történő kilábalás egyik útja. A kormány ezért támogatja az ilyen vállalkozásokat, mint ahogy a klasztereket is, amelyek a kis- és középvállalatokat hoznak előnyös helyzetbe. Külön öröm, hogy a füredi önkor-

mányzat minden erejével segíti ezt a kezdeményezést – mondta ünnepi beszédében Varga István, nemzeti fejlesztési és gazdasági miniszter. – Az első évben 15-20 új munkahelyet teremtünk, ez a későbbiekben reményeim szerint még növekedhet. Először a kutatási fejlesztések alapjait szeretnénk lerakni, a távlati célunk pedig az, hogy az itt kifejlesztett eszközökből és orvosi műszerekből végül termékeket állítsunk elő. Az önkormányzattól vásárolt ingatlanon van lehetőségünk a terjeszkedésre – hangsúlyozta Grosz György, a hat céget felölelő klaszter elnöke. Dr. Bóka István polgármester kiemelte: Balatonfüred számára a jövőt jelentik az ilyen beruházások, hiszen éves munkahelyet adnak, növelik a város adóbevételeit és a turizmus mellett egy új fejlődési irányt is jelentenek. – Több hektáros önkormányzati terület van még itt, amit szeretnénk hasonló ipari vállalkozások számára hasznosítani. Már zajlanak is tárgyalások. Nem akartunk apartmanokat építeni, a multinacionális cégeket sem látnánk itt szívesen, a városnak ez a része egy ipari szolgáltató negyed lesz. Biztos va-

A TARTALOMBÓL

KÉPVISELŐ STAFÉTA

Sorozatunkban dr. Ács Károly kérdezi Hári Lenkétől, valóban rosszabbak a mai fiatalok, mint a korábbiak voltak?

5. OLDAL

FEHÉR FÜRED

Összeállítás a régi téli Füredről szóló írásokból és téli versekből

7-12. OLDAL

ITT A KARÁCSONY

Felállították a füredi betlehemet

14-15. OLDAL

Matrózblúzos szalagavató

A szalagavatón a végzős diákok táncolták a keringőt

Kitűnő hangulat és számos újdonság jellemezte a – hagyományosan időben előre hozott – szalagavató bált a Lóczy gimnáziumban, amelyet idén is az Anna Grand Hotelben rendeztek. Ezúttal két osztály hatvan végzős diákjára került fel a gimnáziumi évek végét jelentő világoskék szalag.

Elsőként a legfiatalabb Lóczyosok köszöntötték a végzősöket, hatkezes zongorajátékkal, verssel és énekkel. Az általunk megkérdezett diákok többsége jövőre tovább tanul, népszerű a kommunikációs és gazdasági pályára is. A hagyományokhoz híven a szalagavató bált a palotással nyitották meg, ezt követően a bú-

csúzó diákok salsát és keringőt táncoltak. Az újdonságok között fontos megemlíteni, hogy a diákok ezúttal nem estélyi ruhában, hanem matrózblúzban jelentek meg az eseményen, ahol most először megválasztották a bál királynőjét és királyát is. A tánc és mulatozás késő éjszakáig tartott. **ban**

Dr. Bóka István, Grosz György és Varga István miniszter az alapkölététnél

gyok benne, hogy ezzel egy új fejezet kezdődik Balatonfüred életében – összegezte a polgármester. A tervek szerint a jövő év szeptemberére elkészülő, mintegy kétezer négyzetméteres területen fekvő központ létrehozását

az Új Magyarország Fejlesztési Terv közel háromszáz millió forint uniós forrással támogatja, a fennmaradó részt a klaszterben résztvevő cégek, köztük több helyi székhelyű, közösen biztosítják.

Csorba

Új mentőbeálló a Szívkórházban

A betegellátás minőségén és gyorsaságán javít az az új mentőbeálló, amelyet az Egészségügyi Minisztérium harmincmillió forintos támogatásából alakítottak ki. Uniós források révén hamarosan akár további jelentős fejlesztések valósulhatnak meg az Állami Szívkórházban. Egyebek mellett a főépület egymilliárd forintból történő teljes rekonstrukciójára is van esély.

Székely Tamás, egészségügyi miniszter jelenlétében avatták fel az intézmény új mentőbeállóját, amely a korábbiakhoz képest gyorsabb és komfortosabb ellátást biztosít

majd a betegeknek. A tárca vezetője hangsúlyozta: az Állami Szívkórház és a többi szívgyógyászati centrum léte rendkívül fontos, ezért biztonságos működtetésüket illetve fejlesztésüket külön kiemelve kezeli a kormány, ezért biztosították a mentőbeálló elkészítéséhez szükséges forrást is. Magyarországon még mindig a szív és érrendszeri betegségek okozzák a legtöbb halált, ezért rendkívül fontos, hogy infarktus esetén a beteg a lehető leggyorsabban a speciális és azonnali ellátást nyújtó szív centrumokba kerüljön – vélekedett Székely Tamás.

A tárca vezetője az átadó ün-

nepségen bejelentette: hamarosan egy 5,5 milliárd forintos uniós fejlesztési forrás áll majd rendelkezésére a régiónak, amely révén az Állami Szívkórház is tovább fejlődhet. Sikeres pályázat esetén többek között egy közel egymilliárdos program keretében a főépület teljes rekonstrukciója valósulhat majd meg.

Prof. Dr. Veress Gábor az intézmény főigazgatója kiemelte: a betegek számára sokat jelent az új mentőbeálló, amelynek kialakításával végre megoldódott a Gyógy tér felújítása óta problémássá vált betegszállítás. Veress Gábor hangsúlyozta: a miniszter említette pályázatra

az intézmény mindenképpen benyújtja majd terveit, mint ahogy az épület fűtésrendszerének korszerűsítését célzó fél milliárdos pályázati lehetőséggel is élni kíván.

– Az épület energiafelhasználásának racionalizálása történne meg. Az új fűtésrendszer kiépítése mellett kicserélnénk a nyílászárókat és az épület külső vakolatát is felújítanánk. Régen nem volt jelentős beruházás a kórházban, ezért nagyon bízom a pályázatok sikerében. Az mindenképpen biztató, hogy a tárca vezetője külön figyelmet szentel a kórházra – mondta végül Veress Gábor.

Megújuló strandok

Mintegy 240 millió forintból tovább fejlesztik a város két fürdőhelyét. Az elmúlt évek alatt a térség egyik legmodernebb fürdőzójává alakított Eszterházy strandnak ezúttal a közpark jellegét erősítik, míg a Kisfaludyn átfogó fejlesztés kezdődik. Rendezik a strand környezetét, modernizálják a kiszolgáló épületeket és új szolgáltatásokat vezetnek be.

A strandokat üzemeltető Probio Zrt. az Új Magyarországi Fejlesztési Program keretében 95 millió forint támogatást kapott, ezt kiegészítve formálja majd tovább a város strandjait, ami látva a környező települések hasonló fejlesztéseit, szinte elkerülhetetlen feladat. Rohamosan fejlődnek a balatoni strandok, számos helyen jelentős anyagi forrást mozgatnak meg a települések annak érdekében, hogy minél jobban ki tudják elégíteni a látogatók igényeit.

Így merült fel Füreden, hogy az évek alatt exkluzív fürdőhellyé

fejlesztett Eszterházy-n, a létesítménynek új funkciót adva, elsősorban a strand közpark jellegét erősítsék. 90 millió forintot költenek majd a strand parkjának fejlesztésére, annak érdekében, hogy a szezon után is érdemes legyen itt sétálgatni. Emellett kiépítik a medencék napkollektoros fűtését, és igazodva a fürdőzők igényeihez, internetpontot is létesítenek. Ezzel szemben az évek alatt kissé lemaradó Kisfaludy strandon átfogó fejlesztés indul. Átépitik a strand bejárait, megújítják a hozzá tartozó parkot, új kiszolgáló épületeket alakítanak ki. Új játszótér, öltöző, napozóstég illetve kültéri zuhanyzó várja majd a fürdőzőket, sőt a strandon átfolyó Koloska patak környékét is rendbe teszik.

A várhatóan jövő év májusára elkészülő beruházásoktól azt remélik, hogy az idén is közel háromszázezer látogatót fogadó strandokon látványosan javul a kiszolgálás minősége és egyúttal nő a forgalom.

Bán László

Átadták a Széchenyi szakképző iskola új részét

Lasztovicza Jenő és dr. Bóka István az iskola új részének avatóján

132 millió forintból korszerűsítették Balatonfüreden a Széchenyi Ferenc Kertészeti Szakképző Iskolát. Lasztovicza Jenő, a megyei közgyűlés elnöke az ünnepélyes átadáson az iskolai beruházásokat különösen fontosnak nevezte.

Az első rendészeti osztály tanulóinak műsora után Szigethy Csaba igazgatóhelyettes kiemelte, a beruházással nemcsak az iskola, hanem a város oktatása is gazdagodott. 1985 óta nem történt a mostanihoz fogható fejlesztés az intézményben, ahol már XXI. századi körülmények között tanulhatnak a diákok. Elhangzott: az épület felújításában a tulajdonos helyi önkormányzat közel 62 millió forinttal, a fenntartó Veszprém Megyei Önkormányzat 30 millió forinttal, az intézmény maga 43 millió forinttal vett részt. A munkák során átépítették a konyhát, ebédlőt, mosókonyhát, öltözőket és szaktantermet alakítottak ki. Átköltöztették a könyvtárat, vízszelvényeket hoztak létre, önálló kazánházat építettek. A korszerűsítéseket a műemlékjelleg figyelembevételével végezték el.

Lasztovicza Jenő kiemelte a fejlesztéskor megvalósult összefogást és azt a kitűnő együttműködést, amely a korábbi igazgató, Szalay Tibor és a megyei önkormányzat kapcsolatát jellemezte. Külön kiemelte az iskolában nemrég indított rendészeti oktatás jelentőségét. A fejlesztés a jövőnek készült dacára annak, hogy a gyereklétszám évek óta jelentősen csökken. A megyei fenntartású középiskolákban a mostani tanévben a korábbihoz képest kétszázötvennel kevesebben iratkoztak be, tette hozzá a megyei közgyűlés elnöke.

Bán

Nemcsak az ebédlő újult meg, hanem új tantermet is kialakítottak

Szociális ellátó központ épül

Új szociális központ épül a városban. A kétszázharminc millió forintos beruházás egy-egyesíti a jelenleg elszórtan, elavult, kicsi és gazdaságtalan épületekben működő szociális ellátást. A rendszer több, mint ezer ellátottról gondoskodik.

A Nemzeti Fejlesztési Ügynökség pályázatán 150 millió forint támogatást nyert a város a szociális ellátás minőségének fejlesztésére. Az uniós forrásból és az önkormányzat biztosította önerőből a Kéki utcában lévő szociális bérakások melletti területen épül fel az ezer négyzetméteres, kétszintes létesítmény. Az új épületbe költöztetik majd a családsegítő szolgálatot, a házi segítségnyújtó illetve gyermekjóléti szolgálatot valamint az idősek klubját és nappali otthonát. – A teljes ellátási repertoár egy helyen lesz elérhető, ez nem csak kényelmesebb lesz az ügyfeleknek, de hatékonyabb ellátást is biztosít. Eddig nem volt önálló épületünk, kényszermegoldások között dolgoztunk, nagyobb közösségi rendezvényeket sem tudtunk szervezni, ezzel most erre is lehetőség nyílik – válaszolta ledeklődésünkre Váradi Gézáné, a kistérségi feladatokat is ellátó

Szociális Alapszolgáltatási Központ vezetője, akitől megtudtuk, az összes ellátási formát figyelembe véve, több, mint ezer ellátottról gondoskodik a rendszer. A nehéz gazdasági helyzet ellenére az önkormányzat képviselő testülete úgy döntött, biztosítja az új szociális komplexum megépítéséhez szükséges nyolcvan millió forint önrészt, mint azt dr. Ács Károly a szociális és egészségügyi bizottság elnöke kifejtette: a kedvezőtlen feltételek dacára is fel kell építeni a komplexumot, amely végre megfelelő körülményeket biztosít majd az ellátórendszernek, általa jelentősen javul majd a szolgáltatások minősége. – Tény, hogy az utóbbi években egyre kiszámíthatatlannabb a szociális ágazat állami finanszírozása és az is valószínű, hogy az új központ fenntartási költségei várhatóan növekednek majd, de muszáj élni az uniós adta lehetőséggel, a városnak szüksége van egy a jelenleginél modernebb szociális ellátási rendszerre – fogalmazott Ács Károly.

A központ építése várhatóan a jövő év elején kezdődik, a tervek szerint 2011 elején adják át az új komplexumot.

bfn

Balatonfüredi Napló

Balatonfüred Város Önkormányzatának havilapja
Kiadja a Füred Stúdió Kft. 8230 Balatonfüred, Kossuth u. 3. Szerkeszti a szerkesztőbizottság.
Felelős kiadó: Csorba Kata ügyvezető-főszerkesztő. Telefon: 06-30/216-1768
Fejléc: Pálffy Károly. Fotók: Tóth Attila. Tördelés: GEKKOSOFT Informatika Kft. – www.gekkosoft.hu
Nyomdai munkák: Keller Print Nyomda Kft., Ajka. Felelős vezető: Keller Gyula
Hirdetésfelvétel: 06-20/468-5385. ISSN: 1417-538. Megjelenik 5400 példányban. Terjeszti a Magyar Posta.
Kéziratokat és fényképeket nem őrzünk meg és nem küldünk vissza.
A szerkesztőség jogának tekinti az olvasói levelek megrövidítését.
Az olvasói leveleket az alábbi címre kérjük beküldeni:
Balatonfüredi Napló Szerkesztősége, Polgármesteri Hivatal, 8230 Balatonfüred, Szent István tér 1., vagy
Füred Stúdió Kft., 8230 Balatonfüred, Kossuth u. 3.
e-mail: bfn@furedtv.hu
Lapunk a www.furedtv.hu és a www.balatonfured.hu honlapon is olvasható.
Médiapartnereink: Füred Stúdió Televíziós Kft., Balaton Média és Információs Központ

Beszélgetés dr. Bóka Istvánnal, Balatonfüred polgármesterével

(Folytatás az 1. oldalról.)

- A megszorítások érinthetik a még csak jövő tavasszal nyíló, ám az előzetes számítások szerint jelentős városi támogatást igénylő új képtárat?

- A Vaszary villában nyíló galériát, a Jókai múzeumot és a helytörténeti gyűjteményt felölelő komplexum éves működtetése harminc millió forintba kerül majd. A képtár nincs veszélyben, finanszírozása egyébként is vállalt kötelezettségünk. A képtártól egyrészt hosszú távon bevételt remélünk, másrészt elképzeléseim szerint a város egyik legfontosabb eleme lesz, amely növeli Füred vonzerejét.

- Jelenleg is több, mint húsz önkormányzati beruházás zajlik a városban, és számos új terv van napirenden. Ezek nem kerülhetnek veszélybe?

- Januárban lehet majd erre pontos választ adni, amikor látni lehet már az állami költségvetés számait. A jelenlegi körülmények között el kell gondolkodni a városközpont rehabilitációs programja elindításán. A projekt 850 millió

Az eddigi 970 millió forint állami normatív támogatás helyett jövőre csupán 660 milliót kap a város, ami harminc százalékos elvonást jelent. Balatonfüredet az átlagosnál érzékenyebben érintik az állami költségvetési megszorítások, hiszen a város gazdaságának jelentős részét kitevő turizmusból származó bevételei, elsősorban az idegenforgalmi adó után járó támogatás megfelezésével, közel kétszáz millió forinttal csökkennek. - Az intézményi rendszeren már nem tudunk tovább szűkíteni, így marad a helyi adók emelése illetve az önként felvállalt feladataink támogatásának újrarendelése. A kultúra és a sport területén, a rendezvények szervezésében, a civil szervezetek, alapítványok finanszírozásában átmenetileg csökkentenünk kell a támogatásokat. Hamarosan elkezdjük az érintettekkel a tárgyalást. Hangsúlyozom, mindez csak a hiány egy részét fedezi -

fogalmazott dr. Bóka István a legutóbbi testületi ülésen, majd kiemelte: úgy kell most a város költségvetési koncepcióját megalkotniuk, hogy a bizonytalan állami költségvetés miatt egyáltalán nem lehet akárcsak egy-két évre előre is meghatározni a város gazdálkodását.

A testületi ülésen elhangzott: az önkormányzatnak újra kell gondolnia a városfejlesztési terveit, mert a jelenlegi helyzetben gondot okozhat a beruházásokhoz szükséges források biztosítása. A legnagyobb feladatot a mintegy egymilliárdos beruházásnak ígérkező város rehabilitációs program jelenti. Az egyebek mellett a vásárcsarnok, a zeneiskola és a polgármesteri hivatal épületének teljes külső-belső megújulását tartalmazó projekthez mintegy négyszáz millió forint önrészt kell adnia a városnak, ami nagy teher, ugyanakkor mérlegelni kell azt is, hogy ilyen városfejlesztési lehetőség nem gyakran adódik - állapította meg a testület.

A képviselők úgy döntöttek, biztosítják az új szociális komplexum megépítéséhez szükséges nyolcvan millió forint önrészt, illetve támogatják a kistérségi járó beteg szakrendelők fejlesztése érdekében benyújtott pályázatot is. Az új szociális komplexum a tervek szerint, a Kéki utcában álló szociális bérlakások melletti területen, 230 millió forintból épül majd fel.

Úgy gondolom a vasútállomás és buszállomás fejlesztéséről nem szabad lemondani. Ezen a pályázaton 400 millió forint támogatás nyerhető, amelyhez a városnak csak húsz millió forintot kellene hozzátennie. Hasonló a helyzet a Kiserdő rendbetételével, a Huray és a Jókai utcák felújításával. Van tehát négy-öt olyan pályázatunk, amelyekhez összesen száz-százötven millió forintot kell biztosítanunk, cserébe viszont közel egy milliárd fejlesztési támogatás érkezik a városba. Még egyszer hangsúlyozom, az igazi nagy teher a városközpont rehabilitációs programja lesz.

- A jövő évi választások után várható kormányváltás hozhat kedvező változást az önkormányzatok finanszírozásában, közvetve a város költségvetésében?

- A Fidesz részéről markáns ígéret van arra, hogy amennyiben kormányra kerülnek, az elvett idegenforgalmi adót visszaadják az önkormányzatoknak. Ez óriási segítség lenne. Egyelőre senki nem tudja, mi van a kasszában, milyen kötelezettségekkel veszi át az új kormány az állam költségvetését. A Fidesz szakértői szerint ezermilliárd forintos kerettel nem számol a jelenlegi kormány. De ez sem biztos, nem tudni milyen csontvázak vannak még a szekrényben.

- Bizakodó?
- A jelenlegi rendszer annyira igazságtalan, hogy nem maradhat így. Az önkormányzatok egy részétől hat százalékot vonnak meg, a másik részétől és ide tartozik Füred is, meg harminc százalékot. Ez tarthatatlan. Nagyon bízom a változásban. Az új kormány optimális esetben már 2010 nyaratól visszaállíthatja az idegenforgalmi adó támogatását, ami Fürednek nagyon jól jönne, hiszen mi a nyár végén szedjük be az idegenforgalmi adók döntő részét. Azonban úgy gondolom, annak van nagyobb realitása, hogy 2011 januárjától változik majd a finanszírozás.

www.balatonfured.hu

A jövő év második felére reméli a gazdasági fellendülést a TLC

Hagyományos évvértékelő karácsonyi ünnepséget tartottak Balatonfüred legnagyobb munkaadójánál, a nehézgépkalkatréseket gyártó Termelés Logistic Centrumban.

A tulajdonos, *Walter Sennebogen*, miután tárgyalta a munkástanáccsal, az ünnepségen elmondta, hogy öt év folyamatos növekedés után a gazdasági válság elérte a Sennebogen cso-

csoportokat keresett, sok világvásáron, kiállításon mutatta be a vállalkozást és, hogy ne szoruljanak ki a piacról, újabb termékeket fejlesztett. A legnagyobb épületgépészeti vásáron, a müncheni Baumán például nyolc új gépet, köztük egy csúcsmodell, egy háromszáz tonnás láncalpas darut mutatnak majd be. Bár a termelés idén a 2005-ös, 2006-os szintre esett vissza, a

A TLC-ben kétszázán dolgoznak most. Húszan önként mentek el, negyven embert pedig nem a leépítés, hanem alkalmatlanság miatt bocsátottak el ebben az évben – tájékoztatótt *Lénárt Erik* ügyvezető. Jelenleg két lábon áll a termelés, egyrészt a német anyacégnek, másrészt egy német mezőgazdasági gépgyártónak készítenek Balatonfüreden alkatrészeket. A munkaidő rugalmasságát tekintve a TLC már bi-

Minőség, gyors alkalmazkodás a hektikus piachoz, ez mentheti meg a munkahelyeket – mondta Walter Sennebogen német tulajdonos

portot is. Az első negyedév még a tavalyi megrendeléseknek köszönhetően nagyon jó volt, de az év többi részében jelentős lett a visszaesés. A megrendelők, az aláírt szerződések ellenére, sorra nem vették át a legyártott gépeket. A németországi anyacégnek köszönhetően azonban stabilizálták a helyzetet. Hogy megőrizték a fizetőképességet, a raktárkészleteket lecsökkentették és lassan megindultak a megrendelések is. A cégvezetés a válság kezelésére Ázsiában újabb nagykereskedő

dolgozók, mivel van perspektívájuk, elégedettek a cégnél – tette hozzá a tulajdonos. 2010-ben a szinten tartásra rendezkednek be, legfeljebb az év második felében remélnék némi fellendülést. Az államilag elrendelt nyolcórás munkaidő modelljének ideje viszont lejárt. Ahhoz, hogy megmaradjanak a munkahelyek, minőségre és a piachoz való igen gyors, rugalmas alkalmazkodásra van szükség, mondta Balatonfüreden a dolgozóknak Walter Sennebogen.

zónított. Kidolgoztak egy fél-éves munkaidő keretet, amin belül, ha megjön a megrendelés, 12 órát dolgoznak, akár szombaton is – teszi hozzá –, mert ha hétfőn megjön a megrendelés, akkor a rá következő pénteken már a komplett acélszerkezetet szállítani kell. A TLC karácsonyi ünnepsége a meglévő gazdasági nehézségek ellenére természetesen jó hangulatban zajlott. A cég dolgozói kiemelték teljesítményükért, mint minden évben, most is jutalmat kaptak.

csk

forint értékű, ehhez 620 millió támogatást nyertünk, a különbözetet mindenképpen állnia kell a városnak. Ráadásul ahhoz, hogy ez egy életképes program legyen, még újabb kétszázmillió beruházást kell végrehajtanunk, vagyis négyszáz millió forintot kell hozzátenni a programhoz. Ez jelentős kiadás. El kell döntenünk, hogy ilyen feltételek mellett érdemes-e nekikezdeni a beruházásnak. Vagy igyekszünk kitolni a program megvalósulásának idejét 2011-re, vagy hitelt veszünk fel, bízva a helyzetünk javulásában, vagy elállunk a beruházástól. Ezek a lehetőségek. Ha lemondunk a programról, akkor nem újul meg a zeneiskola műemléki épülete, az elég rossz állapotban lévő vásárcsarnok, a polgármesteri hivatal, nem beszélve a piros iskola felújításáról és az épületek környezetében lévő parkokról.

- A város eddig tudatosan tartózkodott a hitel felvételtől. Most ezt a lehetőséget is elkép-

zelhetőnek tartja?

- Véleményem szerint a városközpont rehabilitációs programját nem szabad veszni hagynunk, még egyszer ilyen lehetőségünk a város ezen részének megújítására nem igen lesz. Ha a szükség úgy hozza, én a megvalósításához szükséges hitel felvételét is támogatnám. De ez az én véleményem, ehhez testületi döntésre van szükség. Minden képviselőnek mérlegelnie kell az ezzel járó előnyöket és hátrányokat. Egy biztos, csak olyan kötelezettséget vállaljon a város, amit rövid- és hosszútávon egyaránt tud kezelni.

- Mi a terv a többi fejlesztési programmal? Lesznek pályázatok, ahol az eredeti szándékkal ellentétben mégsem indul majd a város?

- Csak azokon a pályázatokon indulunk, amelyekhez viszonylag kicsi önrészt kell biztosítanunk, illetve azokon, amelyek feltétlenül szükségesek.

Megújult a www.balatonfured.hu

Novembertől teljesen átalakított külsővel és megújított tartalommal érhető el a város hivatalos honlapja a www.balatonfured.hu.

A korábbiakhoz képest gyakrabban frissülő, a városban történő jelentősebb eseményeket tematikusan bemutató új weboldal immár nem csupán híreket közöl: igyekszik minél árnyaltabban bemutatni Füredet, a benne élőket, és nem mellesleg kedvet csinálni az ide látogatókra is. Beszélgetések, portrék és jegyzetek is olvashatók az oldalon, amelynek tartalmát folyamatosan változó videók és megújított képtár is színesíti. Hosszú idő után végre újra lehetőséget

ad a szabad véleménynyilvánításra is a honlap, a fórumban illetve a vendégkönyvben bárki elmondhatja véleményét vagy eszmét cserélhet az őt érdeklő témakörökben. A kötelező önkormányzati tartalom mellett új szolgáltatás a honlapon elérhető időjárás jelentés, a turizmus szempontjából kiemelten fontos helyi strandok és fürdők külön elérhetősége, a legjelentősebb intézmények külön linken keresztül történő hozzáférése, egyáltalán a városban zajló programok az eddigiekhez képest áttekinthetőbb megjelenítése. Szintén új kezdeményezés, hogy a városhoz különböző okokból kötődő, ám nem itt élő, jobbára ismert személyiségek mondhatják el a honlapon benyomásaikat

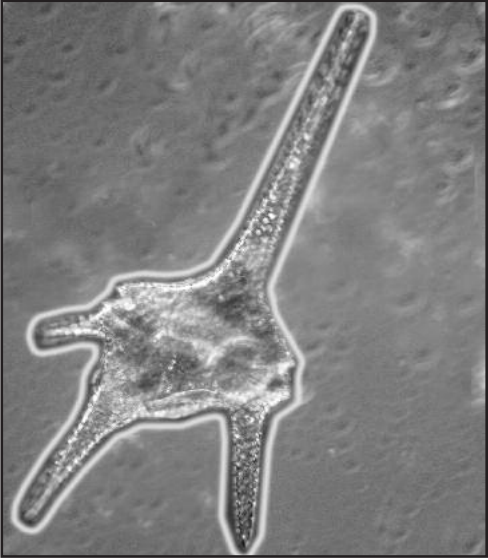
a városról. A szerkesztők reményei szerint a Miért jó Füred? című rovatban megjelenő reflektálások idővel nem csupán érdekes olvasnivalóként szolgálnak, hanem a városmarketing egyik jelentős elemévé válnak. A füredi városi honlapnak napi hat-hétszáz látogatója van. A sokoldalú mérési lehetőségnek köszönhetően az adatok alapján kimutatható, hogy december 10-ig 36 országból, köztük Ázsiából és Ausztráliából, de akár Afrikából is voltak látogatói www.balatonfured.hu-nak. A honlap tartalmáért az önkormányzati képviselők döntése értelmében a Füred Stúdió Kft. felel, a technikai hátterét a balaton.hu biztosítja.

Csorba

Tudomány – áltudomány – tudományos tévedés?

1. rész: A balatoni fecskemoszat

A Balatonért aggódó polgártársaink hol ezért, hol azért, de alapvetően a halak, a nádasok, a természetes partok, és vízminőség védelme érdekében gyakran fejtik ki nézeteiket különböző sajtóorgánukokban. Ezek között ritkán ugyan, de akad példa arra, hogy a hozzászóló olyan szempontra hívja fel a figyelmet, amelyre a tihanyi kutatók elmélyült kutatásaik során korábban nem is gondoltak. De sajnos annál gyakoribb, hogy többen a tudósok szakértelmét vitatva és tévedésüket feltételezve, a misztikum világába tartozó „áltudományos” érvekkel sürgetnek szakmailag teljesen megalapozatlan intézkedéseket. Sőt, néhányan egyenesen ármánykodást, nyereszkedést, politikát gyanítanak a Balatonban lejátszódó időszakos kedvezőtlen természeti jelenségek hátterében. De mi a különbség az áltudomány, és a tudományos tévedés között? Az „áltudomány” etikai bűn, mert tudatos. A tudományos tévedés azonban, mint ahogy Theognis görög költő már Krisztus előtt ötszáz évvel megmondta: Errare humanum est, azaz: tévedni emberi dolog! A Balatonfüredi Napló következő számaiban bemutatjuk a Tisztelt Olvasóknak, hogy milyenek az ártatlan tudomá-

A balatoni fecskemoszatról 1927-ben még azt hitték, hogy állat, csak később derült ki, hogy valóban növény

daival, vagy olyanokkal, amelyek majdnem tévedéshez vezettek. A balatoni fecskemoszat, tudományos nevén *Ceratium hirundinella* egy ostoros alga, amely a Balaton nyílt vizében lebegve él, nagysága a milliméter egytizede, fején egy szarvat, derekán ostort visel, azzal csapkodva aktívan úszik. A tudósok, mivel mozog, és képes más kisebb sejteket bekebelezni, korábban egyértelműen az állatvilágba, az

egysejtű állatok körébe sorolták. Prof. Entz Géza, a tihanyi intézet első igazgatója is egysejtű állatként írt róla tudományos közleményt 1927-ben, megállapítva, hogy „élénken mozog, mozgása közben szarvával előretekintve tengelye körül forog, néha visszavonul, majd ismét folytatja útját, s a Balaton átlagos mélységét (3-4 m) 30-40 óra alatt járja meg.” A professzor csak jóval később kezdett növényi mivoltára gyanakodni, amikor azt tapasztalta, hogy a *Ceratium* fény hiányában elpusztul. Dr. Sebestyén Olga, a Balaton másik korabeli kutató géniusza viszont 1932-ben, amikor a *Ceratium* szarvát morfológiailag leírta, már egyértelműen növényként írt róla. 1936-tól azonban Entz Professzor újra állatként említi közleményeiben, míg a XX. század közepétől a tudomány végleg a növényvilág tagjaként tartja számon a *Ceratium*-ot.

Az 1930-as évek végén Dr. Sebestyén Olga egyik tudományos közleményében rejtélyes kis mikro gömböcskékről számolt be, amelyeket mikrosz-

kóp alatt figyelt meg nagy mennyiségben a Tihanynál vett vízminták egyikében, amelyeket baktériumoknak vélt. Következő közleményében korrigálta előző megfigyelését: a rejtélyes baktériumok valójában a tihanyi intézet motorcsónakjából szivárgó olaj mikrocseppecskéi voltak.

A *Microcystis* nevű mikroszkópikus kékalga időnként tömeges felszíni vízvirágzást okoz, amely sodródó, sárgászöld, olajos lepedék alakjában jelenik meg a tavak felszínén. 1989 egyik kora nyári reggelén ez a felszíni jelenség mutatkozott meg Tihanynál a Balaton felszínén, és fokozódott egész nap, izgalomban tartva az arra járókat, hogy ismét „berobbant” a Balaton, kitör az alga-invázió! Mígnem, Dr. Vörös Lajos, a tihanyi intézet algológusa késő délutánra arra a megnyugtató következtetésre jutott, hogy a tihanyi domboldal erdei fenyőinek (*Pinus sylvestris*) virágporát szállította a szél nagy tömegben a Balatonba, és a felszínen ringó virágpor tömeg mutatott egészen hasonló képet az algavirágzáshoz.

Folytatása következik.

Prof. G.-Tóth László, DSc. tudományos tanácsadó MTA, BLKI, Tihany

Ismét bortanfolyam Balatonfüreden

Balatonfüred Város Önkormányzata, a Balatonfüred-Csopaki Borvidék Hegyközségi Tanácsa, valamint a házigazda Pelsovin Trade Bt. közös szervezésében rendezik meg a XXXI. Országos szőlész-borász továbbképző tanfolyamot.

A rendezvényt ismét az Anna Grand Hotel dísztermében, az Anna-bálok helyszínén tartják 2010. február 1-5. között. A szőlő-bor ágazat helyzetét és jövőjét több mint húsz előadó elemzi majd. Ismét lesz szó az uniós borreformról, a támogatásokról és pályázati lehetőségekről. Elemzik majd egy szakmaközi szervezet (Bortestület) megalakításának esélyeit, szólnak a termékleírásokról, a bormarketing eredményeiről és kiértékelik a borhamisítások ügyét is. Ismét lesz borászati gépkiallítás és termékbemutató, tartanak tanfolyami borversenyt, valamint köszöntik majd a külhoni borászokat és az Év Bortermelőjét is. A tanfolyam zárásaként Ausztriába látogatnak a résztvevők és egy híres családi pincészetet keresnek fel Burgenlandban. Bővebb információkat a www.pelsovin.hu oldalon találnak az érdeklődők.

(x)

A Balaton Régió Közbiztonsági Tanácsadó Testülete által rendezett ünnepségen Siófokon, a Balaton Régió Közbiztonságáért Díj kitüntető elismerést dr. Lauer János tűzoltó ezredes, a Veszprém Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság igazgatója (a képen balra) és Szabó Kornél rendőr őrnagy (a képen jobbra) balatonfüredi nyomozó vehette át. A díjat Somogy, Veszprém és Zala megye közgyűlési elnökei, valamint a Balatoni Fejlesztési Tanács elnöke támogatásával alapították még korábban. Veszprém megye közgyűlését Polgárdy Imre alelnök (a képen középen) képviselte.

Levél az Olvasónak: Év végi üzenet

„Fürtösre ért a bodza: kék barlangja homályán aludt a gyerekkor. A tűnt ösvényen, ahol róten suttog a vad fű, most tűnődik az ág. A lombusugás úgy harsog, mint a kék patak árja a sziklán. Szelíd a rigó szava. Hallgatagon megy a pásztor az őszi dombról guruló nap után.”

Georg Trakl fiatalon elhunyt osztrák költő sorait idéztem a Gyerekkor című verséből. Trakl 1914-ben, 27 évesen halt meg Krakóban, valószínűleg kábítószer-túladagolásban. Könnyen jutott a narkotikumokhoz, mivel gyógyszerész volt, s mert őt is bevonultatták katonának – így került Krakóba –, sérült idegrendszere nem volt képes elviselni a kezdődő világháború iszonyatát. Trakl világa igen különös és vonzó; verseiben úgy ír, mintha egy másik dimenzióban mozogna, ahol a barna csönd, a kék pillanat, a bíbor alkony az úr, és a nővér-holdfény üzeni, hogy szelíd a rigó szava. A költő elvágyódik, verseiben rendszeresen visszatérő kép a gyermekkor varázslatos, vonzó és tiszta világa. Érzi, hogy valami fontos az életéből ott maradt, sohasem élheti át többé, csak az álmaiban létezik még, megtisztulva, de elérhetetlen messzeségben.

Úgy gondolom, sok Kedves Olvasó számára ismerősnek tűnik ez az érzés. Vajon mit élünk át akkor, szinte még tudatlanul, mindenféle tapasztalat nélkül, ami egész életünkre felejtethetlen marad, miféle érzések ragadnak el bennünket, amiktől később sem tudunk már szabadulni? A tiszta gyermekkor – szokták mondani, és ez igaz is. Tiszta, mert büntelen, őszinte, mentes minden szennytől és gonoszságtól, amit később – akár tudomásul vesszük, akár nem – mindnyájan magunkra szedünk, hogy aztán egész további életünkben küzdjünk ellene, hogy eljuthassunk oda, ahonnan elindultunk. De valóban ugyanoda érünk-e vissza? Müller Péter író és spirituális tanító így szól erről a Boldogság című könyvének utolsó fejezetében:

„....amíg a gyermeki boldogság tökéletesen passzív, elfogadó és tudatlan állapot, addig a jézusi boldogság aktív, örökösen adó és abszolút tudatos élményt jelent. Az egyiknek az az öröme, hogy mindent megkap, amit csak a szeme-szája kíván, a másiknak az, hogy mindent odaad, és sohasem fogy ki... visszaidéztem gyermeki, édeni állapotomat. A felszínen úgy éreztem: ekkor voltam a legboldogabb... Jézus is a gyermekekre mutatott, s azt mondta, ha nem leszünk olyanok, mint ők, nem lehet a miénk a menygyei boldogság.”

S mert titkon, valahol mélyen, tudat alatt minden létező ember erre a boldogságra vágyik, így sokan ezt vélik megtalálni a gyermeki évek különös világában. Abban a világban, amit felnőtt fejjel szinte meg sem érthetünk, mert tele vagyunk előítéletekkel, sablonokban gondolkodunk, ezért gyakran értetlenül nézünk és hallgatunk egy-egy gyermeki megnyilvánulást – pedig ha nyitott szívvel figyeltünk volna, meghallhattuk volna az üzenetét.

Nemrég látogatóban voltunk ősz elején született unokámnál, természetesen velünk volt másik unokám, az öt éves Bori is. Örök izgó-mozgó lévén hamar elunta magát a fővárosi lakásban, ki kellett hát találni valami játékot. Amikor már huszadszor másztunk föl a galériára, majd ismét le a meredek lépcsőn, kezdtem unni a dolgot, de a kisasszony persze nem hagyott békén, boldog volt, hogy játszótársra talált. Az az ötletem támadt, másszon föl egyedül, majd nyújtsa le a kezét, én meg lábujjhegyre állok és fölnyúlva hátha elérem. Elértem. Most emelj föl! – vicceltem vele, de ő komolyan gondolta és belevörösödött az erőlködésbe. És ekkor hangzott el az a mondat, amit én már soha életemben nem fogok elfelejteni: Engedd el a Földet! – mondta Boriska, mert az ő kristálytiszta, gyermeki logikájával azt gondolta, azért nem tud fölemelni, mert én a földbe kapaszkodom. El tudnak képzelni ennél nagyobb igazságot?

Elengedném én a Földet, Borikám, de látod, hiába igyekszem, lehúzza az a sok hiábavalóság, ami az életem során rám rakódott. De Te ne törődj ezzel, csak szárnyalj tovább, magasan fölöttünk, és néha üzenj valamit, hogy földhözragadt tudatunkkal megsejthessük azt a boldog világot, ami számodra még annyira magától értetődő.

Gaál Antal

Képviselő staféta: Hári Lenke

A Balatonfüredi Napló sorozatában önkormányzati képviselőket kérdezzük munkájukról, életükről, akik azután tovább kérdezzé választják ki a következő interjú alanyát. Előző számunkban (2009. 10. szám 7. oldal) dr. Ács Károly kérdezte Hári Lenkétől, valóban rosszabbak a mai fiatalok, mint a korábbiak voltak?

– Nem lehet azt mondani, hogy rosszabbak, mert tényleg nem rosszabbak, inkább mások, mint régebben. Az idősebb korosztályok mindig is a „bezeg az én időmben” felkiáltással beszéltek, gondolkodtak és mondtak véleményt a korabeli gyerekekről, ez így van természetesen manapság is. Természetes, hogy a mostani gyerekek mások, mint amilyenek mi voltunk; sokkal több és merőben más hatások érik őket. Ezek az esetenként szélsőségesen különböző, sokszor egymásnak is ellentmondó, a mindnyájunkat körülvevő, ellentétekkel, mindenféle problémákkal terhelt világ sokkal erőteljesebben hat a gyermekekre, mint a korábbi években, vagy akár 40-50 évvel ezelőtt. Legnagyobb hatással és személyiség alakító erővel kétségtelenül a telekommunikációs forradalom „vívmányai” vannak rájuk, különösen, szinte beépülve a mindennapjaikba a televízió és az internet. És természetesen az olyan, az egyéni lelki, intellektuális és esetenként a testi fejlődést is befolyásoló játékok, amelyekről mi, felnőttek korábban nem is hallhattunk.

Nem rosszabbak a mai gyerekek, inkább mások, mint a korábbi generációk – az idők is változtak, talán bonyolultabb lett, mint volt korábban – és emiatt nehezebben igazodnak el a világban, mert nincsenek egyértelmű fogódzóik. Az iskolai nevelés próbálja ugyan orientálni, segíteni a világban való eligazodásban a gyerekeket, de ők az iskolán kívül nem mindig ugyanazt hallják, nem mindig ugyanazzal találkoznak, mint amit tőlünk hallanak, így gyakran nem tudják, mihez is kell, szabad, vagy éppen célszerű alkalmazkodni.

Nagy baj, sőt, hiba, hogy a gyerekekkel sokszor nem beszélgetnek eleget, nem szakítanak időt rájuk a felnőttek. Reggel otthon ezt hallják; siess, mert elkésünk, utána egész nap az iskolában vannak, itt is diktálja a tempót az előírt tananyag; csináld ezt, csináld azt, lehetőleg minél gyorsabban. Délután különórák, ahova vagy a szülők viszik őket, vagy itt vannak az iskolában, utána sietősen haza és máris vége is a napnak. Nincs igazán arra lehetőség, hogy ráérősebben, csak úgy, legyen a gyerek, és ne megbeszéljen vele valamit a szülő, hanem csak úgy elbeszélgesen.

– **Több mint harminc éve van a pályán, mindig első és második osztályosokat tanít. Miért csak ezt a két osztályt?**

– Egyrészt azért, mert amikor idekerültem, második osztályt kaptam, és valahogy később is így alakult. Másrészt azért, mert talán ez a leghálásabb korosztály. Ha valakit megkérdeneznek, az elsős tanító

nénijére biztosan emlékszik. Természetesen több, meghatározó pedagógus van az ember életében, de az elsős tanítók mindig köztük vannak. Ezen kívül az első osztály meghatározó az iskolához meg a tanuláshoz való viszonyban, sok minden eldől itt. Megtanul osztályközösségben élni a gyerek,

a módszernek is, amit most használunk.

– **Mekkora a verseny az általános iskolák között?**

– Természetesen van verseny, mindenki igyekszik megtalálni a gyerekének a legmegfelelőbb iskolát, tanítót. Kialakulnak divatok is: mikor, mi a felkapottabb, ugyanakkor na-

Nem kell harciasan politizálnia a füredi Fidesznek, inkább a polgári értékek, a kultúra, hagyomány tiszteletére van igény

ahol érik örömök és néha kudarcok is. Megtanulja feldolgozni, hogy soha ne félve, hanem örömmel jöjjön az iskolába. Szerintem ez a legfontosabb.

– **A harminc év alatt változott-e a tanításhoz való hozzáállása? Oktatási módszerek, törvények jöttek-mentek, meg kellett-e változtatni lényegesen a szemléletét?**

– Az eddigi pályám során többféle tanítási mód volt már divatban, többféle módszer szerint tanítottunk. Most a Nemzeti Kiadó Játékház c. tankönyveit használom, de én, mint személyiség, sem pedig a tanításhoz való viszonyom, nem változott. Persze igyekez-

gyon fontos az is, hogy milyen osztályba kerül a gyerek, milyen lesz az osztály közössége.

– **98 óta helyi politikus, nem sokkal előtte lett a Fidesz tagja, mi vonzotta a politikához?**

– Én közösségi alkat vagyok, mindig is ilyen voltam. Balatonfüreden is kerestem egy olyan közösséget, ahova hitem, értékrendem szerint is tartozhatok.

– **Változtatlanul jól érzi magát ebben a közegben mint a Fidesz helyi elnöke?**

– Igen, szép számmal vagyunk tagok a Fideszben, és igen nagy a támogatói kör is, akikre mindig számíthatunk. Balatonfüreden igyekszünk lehetőség szerint mindent egyez-

még olyat egyik oldal részéről sem, hogy személyeskedésbe torkollottak volna a viták. Úgy érzem és látom, hogy az általunk képviselt értékekre; a kultúra, hagyomány tisztelete, az általunk, és a Polgári Szalon által szervezett kulturális rendezvényekre van igény, érdeklődés a városban. Próbálunk a mi és a város polgárai érdeklődési körének megfelelő, érdekes, alkotó, művész embereket hozni ide, ami sokaknak nagy élményt jelentett eddig is, és reményeim szerint jelent majd a jövőben is. A polgári bál szervezésébe is azért kezdtünk bele, hogy legyen télen is egy elegáns, és színvonalas előadónak is teret adó társasági esemény, ahol részt vehetnek a helyiek, de más városokból, a megyéből és az ország több pontjáról a vendégek.

– **Közmegelegedésre a helyi politikai békét jelzi az is, hogy az itteni Fidesz nagyobb hangsúlyt helyez a polgári értékek felmutatására, mint a harcias politizálásra.**

– A városnak jobboldali vezetése van, ilyen értelemben nincs miért küzdeni. Füreden másként mennek a dolgok többnyire, mint országosan. Nagyon nagy, meghatározó szerepe van ebben dr. Bóka Istvánnak, a város polgármesterének.

– **Egyelőre nem tudjuk, milyen hangulatú országos választások elé nézünk, de úgy tűnik, hogy kilökné magából a helyi politikai elit a szélsőségesen politizálókat.**

– Nem számítok durva kampányra, de persze igyekeznék majd a politikai szereplők erőteljesen megmutatni magukat és világosan elkülöníteni, elhatárolni az egyes programokat egymástól, de ez természetes.

– **Mi újság a megyei közgyűlésben, ahol ebben a ciklusban a közgyűlés tagjaként dolgozott?**

– A költségvetés tárgyalása során ott is szembesülni kellett a megkorlátásokkal. Nagy vihart kavart a közművelődési intézet és a sporthivatal meg-

szüntetése. Az iskoláknál – ami Balatonfüredet is érinti – a kollégiumi férőhelyek kihasználtságáról tárgyal majd a megye a városi önkormányzattal. A gimnázium kicsi, ötvenfős lánykollégiumát – ami 89 százalékban kihasznál – és a kerétszeti szakképző iskola nagyobb, koedukált kollégiumát kívánnák összevonni. Nehezíti a döntést, hogy a gimnáziumi kollégiumban a tanulmányi átlag az iskola átlaga fölött van; sok szülő és diák, aki ezt az iskolát választja, számítt erre a kollégiumra. Ugyanakkor sajnos sem a megye, és sem a város költségvetése nem teszi lehetővé, hogy ezt a különletet továbbra is fenn lehessen tartani, ezért nehéz lesz ez a döntés is.

– **Kit kérdez tovább a képviselő stafétában?**

– **Lázár János** képviselőtársamat arról, hogy mennyire valós az állítás, hogy: „Balatonfüred a bor városa”...

Csorba Kata

Nyugdíjas pedagógusok köszöntése

Az Eötvös iskola tanulóinak reneszánsz táncával kezdődött az idei diplomaátadó ünnepség, ezt követően verssel és énekkel köszöntötték a nyugdíjas pedagógusokat.

– Az emlékdiploma átadása alkalom a visszatekintésre, pedagógus pályájuk elejére. Bizonyára felidéznek azt a több évtizedes küzdelmes, de a sok szép örömteli órát eredményező oktató-nevelő munkát, amikor a gyermekeket megismertették a mesék világával, a betűvetés, a számolás tudományával – fogalmazott köszöntőjében dr. Bóka István polgármester, aki ebben az évben öt emlékklevelet adott át.

Arany oklevélben részesült Benke Györgyné, az Eötvös Lóránd Általános Iskola nyugdíjas tanítónője, aki 1958-ban végzett a székesfehérvári Vasvári Pál Állami Tanítóképzőben. Szintén arany oklevelet vehetett át Láng Gáspár, aki az Eötvös Loránd Általános Iskola igazgatója volt, és aki a dombóvári Apáczai Csere János Tanítóképzőben szerzett oklevelet szintén ’58-ban. Gyémánt kitüntetést kapott Hil-

Hilbert Ernőné 60 éve szerzett tanítói oklevelet, a gyémánt diplomát dr. Bóka Istvántól vette át

bert Ernőné, a Bem József Általános Iskola nyugdíjas tanítónője, ő 60 évvel ezelőtt végzett a pápai Ranolder Líceum és Népiskola Tanítóképző Intézetben. Ugyancsak gyémánt oklevelet vehetett át dr. Südy István, az Eötvös Loránd Általános Iskola nyugdíjas tanára, aki az Angolkisasszonyok Veszprémi

Népiskolai Tanítóképző Intézetben végzett. Vas oklevélben részesült Rosta Lajos, a Radnóti Miklós Általános Iskola nyugdíjas tanára, aki a soproni Evangélikus Népiskola Tanítóképző Intézetben szerzett tanári diplomát 65 évvel ezelőtt.

ban

Tisztelt Ügyfeleink!

Az alábbiakban értesítjük Önöket a Polgármesteri Hivatal év végi (ünnepek körüli) nyitvatartási és ügyfélfogadási idejéről:

2009. december 18. (péntek) munkanap, ügyfélfogadás: 8-12 és 13-16 óráig
2009. december 19. (szombat) technikai szünet, nincs ügyfélfogadás
2009. december 24. (csütörtök) munkaszüneti nap

2009-ben az utolsó munkanap december 23. (szerda), ügyfélfogadás: 8-12 és 13-16 óráig

2009. december 28. és december 31. között a Polgármesteri Hivatal technikai okokból zárva lesz, az ügyfélfogadás szünetel.

2010-ben az első munkanap január 4. (hétfő), ügyfélfogadás: 8-12 és 13-16 óráig

Kérjük, hogy ügyeik intézése során a fentieket figyelembe venni szíveskedjenek!

Köszönettel:
dr. Tárnoki Richárd jegyző

Névjegy

Hári Lenke a balatonfüredi képviselő-testület és a Veszprém Megyei Közgyűlés tagja, a füredi Fidesz elnöke. Az Eötvös József Általános Iskolában tanít. Arácon él. Sokat van családja körében, szeret barátaival találkozni, beszélgetni, egy-egy jó filmet megnézni, könyvet olvasni és tevékenykedni a kertben. Amikor az iskolai elfoglaltság engedi – ősszel, tavasszal – párjával leginkább az országon belül szoktak kirándulni, üdülni. Füred mellett erősen kötődik Pápához – itt járt középiskolába – számára az ottani diákélet, az irodalmi élet, a baráti kapcsolatok életében mindmáig meghatározók maradtak.

tem, hogy a szemléltető anyagban, a tankönyvekben mindig újítsak, de az első osztályban a feladat ugye mindig ugyanaz: meg kell tanítani a gyerekeket írni és olvasni. Nem találkozom mostanában olyannal, aki ne gördülékenyen sajátítaná el az írás és az olvasás készségét, valószínű ez köszönhető annak

tetni a másik politikai oldallal, itt soha nem volt és reményeim szerint nem is lesz sárdobálás. Mind a jobb és mind a baloldalon is olyan emberek a meghatározók a városunkban, akik nem ellenségeskednek, nem a konfliktust, hanem a város polgárai számára a legjobb megoldást keresik. Nem tapasztaltam

Kísérlet a füredi kőszínház megmentésére 1846–1852

Az 1831-ben fölépült kőszínház mellé 1861-re elkészült az Aréna, a nyári színház is. Mivel a fürdővendégek nem tudtak két színházat fenntartani, 1878-ban a kőszínházat lebontották. Helyén alig egy év múlva felépült a Kurszalón, azaz a Gyógyterem, a mai Anna Grand Hotel díszterme.

A Honderű című folyóiratban 1845 nyarán megjelent balatonfüredi tudósítás szerint a „Színház körül is nem kevés elevenség mutatkozik. Az arena még idén föl lesz építtetendő s benne az előadások megkezdendők; a színház pedig bolthajtás alá vétetni s páholyokkal ellátatni terveztetik.”

A tudósító által leírt tervezett intézkedések készíthették 1865-ben Roboz Istvánt a Hazánk s a Külföld című lapban arra a közlésre, hogy Balatonfüreden „1846-ban már állt a köfallal kerített szinkör”. Ezzel elindított egy láncreakciót, a téves közlést egyik szerző a má-

siktól átvette, s a színház történeti irodalomban az rögződött, hogy 1846-ban véglegesen felépült a füredi nyári szinkör, és elsikkadt a valóság: a kőszínház átépítésének, s ezáltal megmentésének kísérlete.

Ha a nyári szinkör 1846-ban véglegesen felépült volna, akkor miért kellett 14 év múlva egy teljesen új szinkört építeni? Az Országos Levéltárban megtalálható Adler József fürdőorvosnak az 1846. évi fürdőidényről a helytartótanács és Zala megye számára készített hivatalos jelentése, amely megvilágítja a füredi színházépítés történetének homályos részletét: „A T. Uri Választmány T. Nemes Zala Megye megegyezésevel az álló Magyar Nemzeti Színházat magossabrá emeltetni, bellül egy emeletű páholyokkal, kívül és hátul pedig még több mellékes szobákkal a színészek számára ellátni határozta, az angol-keriben kezdett, de eddig bé nem végeztetett nappali szinkörnek falait pedig lebontatni, és köveit eladatni rendelte...” A két füredi színházépület: az 1831-ben felépített kőszínház és az 1841-42-ben felépített nyári szinkör (Aréna) útja 1846-ban ke-

resztezte egymást: elhatározták az Aréna lebontását és a kőszínház átépítését. Kísérletet tettek a nemzeti kegyhelynek számító kőszínház megmentésére és nyári színies előadások számára alkalmassá tételére.

Varga Lajos főbírónak a kőszínház átépítése ügyében kifejtett magánvéleménye, amelyet Bogyay Lajos megyefőnöknek küldött 1852. január 23-án kelt leveléhez mellékel, bizonyítja, hogy az Aréna nem épült fel, s még 1852-ben is le akarták bontani, köveit pedig a kőszínház átépítéséhez felhasználni: „A félben levő Arenát el lehet bontani, mivel a’ Színház ugy is nyári Színházzá fog átalakíttatni.” „Ha az Arena, melly már pusztulásnak eredett, de nem is használtatott, használatnak szini előadásokra, és el nem bontatnék, tulajdon köfejtőmön ingyen fogok elegendő követ adni a Színházhoz...”

Némethy Pál fürdőtelepi gyógyszerész pénztárnoksága idején, 1846-ban Hetényi József színingazgató a színház elő-fülgényére költött. 1846-ban közműves és asztalos, 1847-ben ács, 1848-ban festő dolgozott a színháznál. 1850-ben a tetőt ja-

vították, de az átépítés nem valósult meg. Rendszeresen fizettek Drexler Máté köpölyöző mesternek, a színház gondnokának, akinek a kötelessége volt a színház óra felhúzása.

1850-től Écsy László fürdőfelügyelő lett a színház pénztárnoka, akit Bogyay Lajos megyefőnök 1851. november 7-én megbízott a színház átalakítási terveinek és költségvetésének az elkészítésével. 1852. január 14-én Écsy a tervet átadta Varga Lajos főbírónak. Hatalmas összegbe, összesen 5721 forint 10 krajcárba került volna az átépítés.

Varga Lajos, a színház felügyelője 1852. január 23-án elküldte az átalakítási terveket a megyefőnöknek, és részletesen kifejtette a kőszínház átépítésének okait és célját: „A’ mostani Színház a’ b.füredi fürdő vendégek élvezetére meleg nyári napokon nem célszerű, mert falai nagyon alacsonyak, teteje fásindellyel fedve lapos, ez alatt majdnem érintkezésben van a’ bolthajtásos deszkázat, következe ezen két vékony borításon a’ nap melege áttűzvé, a’ színház igen fűledté vál, mit az is elősegít, hogy a’ néző hely a’ földbe van sülyedve...” Ezután

tovább sorolta a levegőtlen épület hiányosságait, s levonta a következtetést: „Illy körülmények között, de nem is a legcélszerűbb Színészeti Társaság miatt a B.füredi Nemzeti Színház elaljasodik ’s elenyészik a Nemzet, Haza, Megye és a’ hazafiúság szégyenére, eléggé kimagyarázható kárára.” Az épület megmagasításával, egy felső ablakosor beépítésével, zsinde helyett cseréptetővel, a nézőtér és a színpad átalakításával a színházat közadakozásból „nyári színházi modorban”, „valódi nyárias fél aréna” formára át kell alakítani, és állandó társulatot szerződtetni.

1852-ben Ferenc József látogatása miatt költöttek a színházra, de az átépítéshez szükséges hatalmas összeget a megváltozott politikai viszonyok között nem sikerült előteremteni.

Az 1846-os döntést követő hat esztendő alatt történtek egyértelműen bizonyítják, hogy Bogyay Lajos megyefőnök, Varga Lajos főbíró, Écsy László fürdőfelügyelő megkísérelték a kőszínház megmentését, s ha nem is bontatták le, egy időre ejtették az Arénát. Az új színház felépítésével 1861-től a kő-

színház eredeti funkciója megszűnt. Egy időben két színházat a fürdővendégek nem tudtak fenntartani. A színingazgatók sem fizettek bérleti díjat 1868-tól a kőszínház után.

A kőszínház épületének megtartásáról, hasznosításáról nem mondtak le rögtön. Huray István, a szinkört építő bizottmány jegyzője Zala megye alapítványi pénztárakat kezelő bizottmányához írt levelében bejelentette az új szinkör építésének megkezdését, és kérte, hogy a szinkör felépülte után a régi színház épületét engedje át a bizottmány, hogy annak földszintjén fődött sétány és társalgó, az emeleten pedig bér-szobák létesülhessenek. A kőszínház épületében létesítendő társalgó és olvasóterem terve 1867-ig volt napirenden. Miután a régi színház épületének becsértékét a szinkört építő bizottmány 1868-ban megkapta, az ügy lezárult. A tervbe vett funkciók 1879-ben az előző évben lebontott kőszínház helyén felépített gyógyterem által valósultak meg.

Lichtneckert András főlevéltáros

A fürdőigazgató és a soproni úrilány naplója

Katona Csaba újabb helytörténeti könyvei

A Helytörténeti Egyesület ünnepélyes közgyűlésén mutatták be azt a két naplót, amely felbecsülhetetlen dokumentum a 19. század közepének füredi életéről.

Egy soproni úrilány, Slachta Etelka, a korszak prűdériájához képest erotikusnak mondható naplóját és Écsy László fürdőigazgató 1850-52-ben és 1856-ban írt feljegyzéseit Katona Csaba történész, levéltáros szerkesztette kötetbe a Balatonfüred Városért Köz-alapítvány kiadásában.

Écsy László meghatározó alakja volt a 19. századi Balatonfürednek. Több mint félszázados fürdőigazgatói munkája (1835-1889) alatt kisebb-nagyobb kihagyásokkal pontos diáriumot, azaz naplót, leltárt vezetett a gyógyfürdő életéről. A hivatalnoki pontossággal vezetett napló 1863 és 1892 közötti fejezeteit Lichtneckert András főlevéltáros már közreadta idén februárban ugyancsak a füredi közalapítvány jóvoltából. A most megjelentetett naplóban az eddig még nem publikált korábbi évek történéseiről olvashat az utókor.

Katona Csaba elemzése szerint a naplóból kiderül, hogy a legsötétebb elnyomás koraként bemutatott 1850-es évek alatt, a száműzetésben lévő politikusokat kivéve, ugyanazok győgyultak, élték a társasági életet Füreden, mint 1848/49 előtt. Az igen részletesen feljegyzett Écsy napló azért is különösen értékes, mert feltérképezhető belőle a 19. századi fürdőélet a maga teljességében.

A soproni Slachta Etelka 1841-ben özvegy édesanyjával érkezett Füredre pihenni, és nem utolsósorban férjet találni magának. A művelt, több nyelven beszélő húszéves csinos lánynak sokan tették a szepét július

Slachta Etelka húsz évesen, 1841-ben érkezett édesanyjával Füredre nyaralni, ahol későbbi férjével is megismerkedett

15-e és augusztus 3-a között, amelyről naplójában részletesen beszámol, míg nem megismerkedett Szekrényessy Józseffel, későbbi férjével. Slachta Etelka kilenc gyermeke közül a legismertebb Kálmán fia lett, aki 1880-ban elsőként úszta át a Balatont Füred és Siófok között. Slachta Etelka

naplója szerint füredi tartózkodása során séták, bálók, titkos vagy kevésbé titkos találkák követték egymást. Az érdekes személyiségrajz, a tipikus női napló, nemcsak szórakoztató olvasmány, de kitűnő ábrázolása is az 1841-es nyári Fürednek.

csk

Füredi kitüntettek egy könyvben

Zatkalik András újságíró újabb kötetben foglalta össze Balatonfüred kitüntetettjeit. A 2003-ban kiadott összesítés után a mostani könyvben 2004-től napjainkig szerepelnek a város díjazottjai. Megtalálhatók itt a diszpolgárok, a Pro Urbe díjasok, a közoktatás, a sport, az egészségügy, a közigazgatás, a kultúra, a szociális munka és a környezetvédelem

terén kimagasló tevékenységet végzők. Életrajzzal szerepelnek az év rendőrei, az év vállalkozói, de számba vette a szerző a díszoklevéllel, a Kiss Ernő-díjjal kitüntetetteket és a Quasimodo költőverseny díjazottjait is. A Balatonfüred Városért Közalapítvány sorozatában 48-ként megjelent kötet bemutatóján dr. Bóka István polgármester, megragadva az

alkalmat, a város díszoklevelét adta át a kötetben is szereplő Zsuffa Leventének, Kovászna volt polgármesterének, aki tavaly nem tudta átvenni az elismerést. A polgármestertől vette át az alapítvány kulturális nagyköveti oklevelét a szerző, Zatkalik András is, mivel a kiadónál már a harmadik könyvet szerkesztette.

csk

Felújítják a partnerkapcsolatot a germeringi és balatonfüredi katolikus egyházközségek

A germeringi és a füredi katolikusok között már régi a kapcsolat. Most a füredi kórus járt Németországban

A germeringi St Johannes Bosco Plébánia egyházközségének a meghívására október 23-26. között vendégeskedett a balatonfüredi Római Katolikus Plébánia Templom családtagokkal kibővült éneke és a Plébániai Családközség néhány tagja Germeringben.

A két egyházközség között már 1998-ban a városok közötti testvérvárosi együttműködés létrejött elején kezdődött a partner kapcsolat. A mostani látogatás volt hivatott

felújítani és új élettel tölteni meg ezt az elmúlt tizenegy évben nem igazán működő partnerséget. A 43 fős csoportban öröndetes módon három generáció képviseltette magát: az idősek, akik a kapcsolatot alapították, a középső korosztály, akik felújítják, és gyermekek akik remélhetőleg folytatni fogják.

A négynapos látogatás a vendéglátók jóvoltából szép programokkal – neuswansteini kirándulás, müncheni városnézés – kellemes és jó hangulatú

együttlétekel telt el.

A vasárnapi szentmisén énekarunk látta el a zenei szolgálatot, utána pedig egy rövid hangversenyt adott, amelyen részt vett Andreas Haas főpolgármester úr is. A hangversenyt Rábaközi Rita gyönyörű éneke tette változatossá. A vasárnap esti szeretetvendégségen a csoport gyermek tagjai adtak elő egy kedves kis műsort. A záró rendezvényen mindkét részről kifejezésre jutatták az igényt a partner kapcsolat felújítására.

Fehér Fűred

A Balatonfüredi Napló karácsonyi melléklete

Cholnoky Jenő: A Balaton télen (részlet)

Amikor a hőmérséklet decemberben éjjelenként kezd a 0° alá süllyedni, a Balaton vidáman hullámzó, locsoló felszínén jégvárak kezdenek megjelenni. Először a partok mentén, a csendes, sekély vízben keletkezik kis, néhány milliméter vastag hártya, de ezt is könnyen feltöri a szél, illetőleg a hullámverés. Csak ha igen hideg és szélcsendes éjszakán a tó vize kisugározhatja melegét, akkor keletkezik erősebb jég a nádasokban, öblökben. Ezt már nem tudja minden kis locsolás feltörni. Ha mégis feltörte, akkor a jégdarabok a tó vizének csendes áramlásával kievickélnek a nyílt tóra, és fékezik a hullámzást. Még egy-két csendes, hideg éjszaka, s az egész tó felszínét belepi a jég, most már a szél nem tud hullámokat kelteni, s a jégnek van ideje meghízni. Sokszor megesik, hogy amikor a jég már deciméter vastag, akkor is feltöri valami erős északi vihar, s a jégtáblákat kihajtja a déli part elé, ott összezsúfolódnak, egymásra szorulnak, mint a cserépszindelyek; a halászok nagy bosszúságára, mert az ilyen jég alsó háta rendetlen, egyes tábladarabok kinyúlnak belőle lefelé, és megakadályozzák a háló húzását a jég alatt. (...)

A kemény, vastag jégpáncélon igen kedves sportolás lehetséges, ha nincs a jégen sok hó. A télen gyakori, erős szelek azonban gondoskodnak róla, hogy lesöpörjék róla a havat. Az üvegszerű, vastag jégen kitűnően lehet korcsolyázni, fakutyázni, sőt a legnagyobb arányú jég sport is lehetséges, ti. vitorlás szánokkal száguldhatunk mindenfelé. Csak a turolásokra kell nagyon vigyázni! Az első kísérletek alkalmával, a 90-es években szemtanúja voltam annak a jelenetnek, amikor egy vitorlás szán nekirohant a turolásnak, összetört, és utasai majdnem háromszáz métert csúsztak a hasukon a jégen, peregve, mint az elhajított jégdarab. Szerencsére kisebb horzsolásokon kívül semmi bajuk nem történt, mert igen vastagon fel voltak öltözve.

Mindenkinek ajánlhatom, hogy ilyenkor, amikor vastag a jég, és már vannak rajta turolások, menjen le Alsóörsre, vagy Balatonfüredre, vagy Révfülöpre, a déli parton Szemesre, Boglára, vagy Fonyódra, s láthat nagyszerű turolásokat, és élvezheti a jég sportokat. Legkevesebb turolással kell számolni a keneseieknek, mert itt közvetlen a partok mentén torlódik fel a jég, a tó tükre igen nagy darabon teljesen sima. Ha a jég már nagyon erős, akkor az egész tó hosszában nemigen lehet vitorlás szánnal végignyargalni, mert valami hét turoláson kellene keresztülvergődnie.

Nagyon érdekes a téli halászat is, sok ősi elemet őrzött meg, de ezt már sokan leírták. A tó jegének tanulmányozásakor gyalog jártam a jégen, a csizmatalp alá kötött, kis számolyszerű jégpatkóval. Feledhetetlen, nagyszerű képek nyíltak előttem. Két télen át sátorban aludtunk a jégen báró Eötvös Loránddal felváltva, minden héten én négy napig, ő a hét végén három napig. Akkor próbáltuk ki az azóta világhírű Eötvös-féle csavaros mérleget.

Volt olyan éjszakám, hogy alig bírtam a sátorban maradni, annyira nagyszerű volt künn a szabadban. Ragyogó holdvilág ömlött végig a hófoltos jégmezőn, a csillagok szinte sziporkáztak, s a végtelen nyugalmat és csendet csak a jég hatalmas durranásai szakították meg. A velem volt

halászokat első ízben megkérdeztem, hogy nem kell-e félni, hogy alattunk is elreped, s beleveszünk a vízbe. Kinevettek. Amikor durrog, akkor húzik erősen a jég, s nincs ok a félelemre, a repedés nem is mindjárt látható, csak néhány óra múlva tágul ki úgy, hogy észre lehet venni. Valóban, a műsersátor alatt keletkezett repedés a műszer szörnyen kényes ingáját csak éppen egy kicsit megreemtette, de nem térítette ki.

Szélviharban is nagyon szép a kép, bár gondolhatjuk, hogy nem kellemes! De nagyszerű érzés a viharral szembeszállni, s látni azt a hatalmas munkát, amit a Balaton ura, az északi szél képes teljesíteni!

De mennyi változatosság! A mi Balatonunk kimeríthetetlen!

(1942)

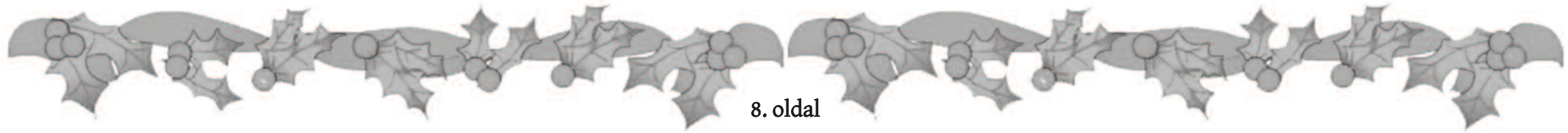
Hull a hó és hózik - énekeljük örök gyermekként Mici mackó dalát, s reménykedünk, hogy nemcsak a mesében, hanem a valóságban is fehér karácsonyunk lesz Fűreden. És lesz finom hideg, roppanó jég a lábunk alatt, szánkózás és sinkózás, és a pincében baráti borozgatás, és szépen szóló muzsika a templomokban, és lesz gyönyörű szép nagy-nagy karácsonyfánk. És mi ott újra gyermekek lehetünk, s nem gondolunk a rosszra, és szívünkben béke lesz és nyugalom, miként az lesz a hófödte füredi tájban is.

Mekkora hó Fűreden! Ilyen nagy hó nincs is. Vagy volt valamikor? Ez a fénykép 1942-ben készült Fűreden, a piros templom előtt. A magamfajta idős ember s persze a kortársaim úgy emlékeznek, hogy a mi gyermekkorunkban igenis ilyen telek voltak. (Akkor még a só is sósabb volt – írja Mikszáth a nosztalgiaírókról.) A fiatal olvasóknak írom: valóban voltak ekkor havak, itt Fűreden. Beszélgessenek el a nagyszüleikkel, tán a szüleikkel is, mindenki emlékszik ilyen telekre. Mostanság meg? Van olyan év, hogy a szánkót sem kell lehozni a padlásról, nemhogy a hólapátot.

A szánkón a Simon család fagyoskodik, illetve örül a télnek. Az első szánkón Simon Károly postamester a kocsis. A kép Simon Károly családi albumából származik. Hogy miért tőle kértem kölcsön? Mert a Balatonfüred Városért Közalapítvány sorozatában hamarosan megjelenő, a díszpolgárokat bemutató s most éppen róla szóló könyvben számtalan érdekes füredi fotó szerepel, köztük ilyen ritkaságok is. De úgy vélem, nem is a fotó ritka, hanem az ekkora hó Fűreden.

p.m.

Görgey Gábor: Falusi karácsony

Éjfél száll a nagytoronyra,
szárnyaival beburkolja
hideg kőfejét.

Vaksötétben vágta a fagy,
csengő szánjaival a nagy
éjszakából jött.

Elaludtak a csillagok?
Nyakig betakaróztak ott
fenn a mennyeken.

Hol rejtőzik hát az ünnep,
ha a csillagok eltűnnek,
sehol semmi fény?...

Láthatatlan vándorol a
falú népe a templomba
fagyott utakon.

Kopog a sok cipő, csizma,
az éj kimondatlan titka
ül az ágakon.

Sötétben, fagyban, szótlánul
jönnek egyre, míg csontosul
alattuk a föld,

s minden sötét árnyon halvány
piros fénnel, el-elhalván -
átdereng a Szív.

Téli élet a Balatonon (1930)

Részlet a Magyar Filmhíradó 1937-es felvételéből. Kép: www.nava.hu

Bodosi György: Tél. Köd

Fönn fenyőágán szikrázik a Csillag,
tudom - bár láthatatlan. - Vak vagy
rikoltozzák a vadludak az égen.
Alant szűz havat tapod a léptem.
Hová? Meddig? - Szomszédok, barátok,
okos szavak: mondjátok merre jártok?
Hol járunk? S mikor, hogy jutunk ki végre
a faluvégre... Nem oda: az Égbe!

*A költőnek csak a kora pátriárai (85 felé
jár már), de szelleme, frissessége a régi.
Gyakorta feltűnik Pécsely és Füred között,
hóna alatt egy új verssel, antik drámával,
lírai emlékezéssel.*

Illyés Gyula: Rajtakapva

A fagy az úti sárba
acéltút villogat.
Piros a szél-sikálta
mennyboltozat.

Köti a jég a tóra
gyors hálószekeit.
Vakondok kúpja csontra
keményedik.

Varjú rikácsol; harsan
észak, nyugat, kelet.
Terjed föltarthatatlan
a nagyhideg.

*Onnan a tihanyi hegyről átláthatott Füredre
a költő. Illyés Gyula (1902-1983) láthatta a
csupasz fák fölött átnézve a Lipták-ház kémé-
nyéből kanyargó füstöt, s tudta, a decemberi
hidegben jó barátai, az élő magyar panteon
tagjai várják őt.*

Jégvitorlások 1937-ből. Kép: www.nava.hu

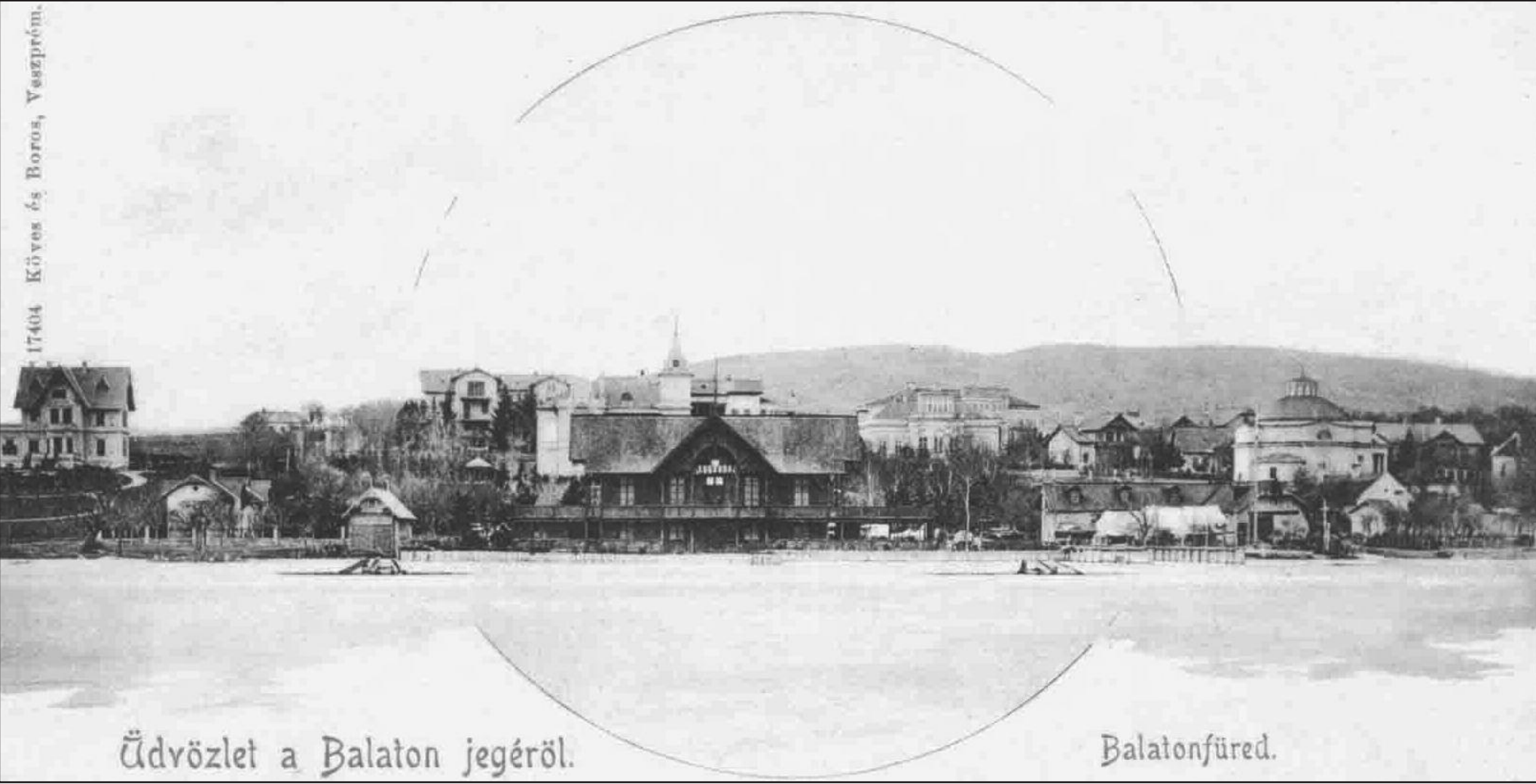

Szabó Zoltán: Füredi jegyzőkönyv

Balatonfüredre este érkezem, valamivel nyolc óra előtt, a lámpák még égnek az utakon. A fényük halvány-sárga és halványsárgák a házfalak is. A kiegyensúlyozott és egyszerű empire homlokzatok nyugodtan tűrik a villanyfényt, Blaháné házát látom és a kápolnát, ahol daktylusok dícsérik az Urat, csakúgy, ahogy a fürdőházon is disztichon dícséri a tó erejét. A jobbára emeletes épületek nagyrészen lehúnytszemű zsaluk, a szobák alszanak, tél van. Az aránylag bőséges villanyfényekben s az emeletes házakban van valami városiasság s a Balatonnak lejtő

érezte volna ifjan még e vágyat. A szanatórium derűsen-papos levegőjében, mintha ezek a szavak lebegnének a folyosókon és az étterem dohánybarna falburkolatai közt. Idős szerelmespárokat látok és bájos öregeket, akik olyan udvarias-kedvesen köszönnek egymásnak, ahogyan csak öregek tudnak. Egy dámával találkozom, akiről vagy tíz éve tudom már, hogy mindig fiatal marad, a zene tartja meg annak. Mozartot játszik társalgóban csendesen, kedvesen s a szobájában csöpp karácsonyfa őrzi emlékét itt töltött karácsonyának.

ják, megbízható módon. A mennyezetről fehér, a falakról sárga fény hullik a terembe s a halványsárga füredi újbor bölcsen kesernyés, mint azok az italok, amelyek nem a vért akarják felforralni, hanem álomra készítik elő a testet s olvasásra készítik elő a lelket. A vendégek halkan beszélnek, Füreden nem lehet hangosan beszélni, nem annyira azért, mert Füred gyógyhely, hanem azért, mert így illik. Hangos beszéd nem illenék a házaihoz, a szobáihoz, a vendégeihez s nem illik a borához sem. A bor teszi-e, vagy a sárgás-fehér fények, hogy egy pillanatra úgy rémlik, az

Téli Füred, a Balaton jegéről (1903)

nagy négyszögű tér ilyenkor télben még szebb, mint nyár idején. A fák nem zavarják meg szép arányait. Nyolc óra után csak két fényforrás világít e téren, melynek közepén a gyógykút jelzi, hogy ez itt a vidék közepe. Az egyik lámpa a szanatórium kapujában, a másik "a Grand" előtt jelzi a bejárást. Füreden minden csendes. Ez a csend valahogy még a mult századból maradt itt, annak is az elejéről, mint az empire épületek. Ezek szerények és valahogy jómodorúak, mint egy úriember, aki a század második felében sem változott pénzemberré, hanem megőrizte életet őrző szokásait: a hajlamot a tünődésre, a függetlenséget a lázas becsvágyaktól és mosolyog azokon, akik sietnek. Füreden az emberek nem sietnek. Itt talán a postás is csak ballag, eltűnődve azon, hogy érdemes-e hírt hozni a világból, hírt, mely lehet ugyan jó is, de rossz inkább lehet. Füred öreg. Nem abban az értelemben, amelyben ez a szó: öregség ellenlábaa ennek a szónak: fiatalság, hanem abban az értelemben, amelyben az öreg szó rokonszava a bölcsnek. Aki ideérkezik, erre a lapályi varázshegyre, holtbiztosan szert tesz egy csöppnyi betegségre, egy csöpp csöppet sem súlyos, ám üdvös betegségre, amely éppen arra jó, hogy kímélje magát. Annyira, amennyire mindenkinek kellene, aki egészségesen akar élni. Miért jutnak eszembe itt, Du Bellay szelíd és bölcs sorai: "Boldog, ki mint Ulysses, száz szép mérföldet bolygott - s járt gyalog aranyért, mint Jázon, régi hős - s ki tűzhelyéhez aztán, már mint bölcs úr s idős - békén pihenni tért, hogy lenne csendbe boldog." Alighanem azé, mert az a honvágy verse, s Füred valamiféle honvágyat ébreszt az emberben, honvágyat az után az életkor után, amikor a bölcsesség kérétenül is barátként szegődik az emberek mellé. Hogy lenne csendbe boldog... ki ne

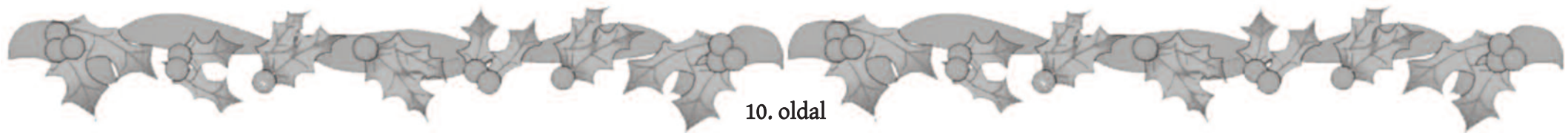
Ischli fánkkal s ó régi kincs, kínai teával vendégel meg. Mi-lyen valószínűtlen mindez, ahogy itt leírom a más hírekhez szokott papíros számára, olyan valószínűtlen, mint az, hogy az idő nem mindenütt múlik. Ó, elmúlt század! Ha valaha sok pénzük lenne a füredi papoknak és szállodásoknak, ajánlanám, hogy a szanatórium bútorait biedermeier holmikra cseréljék s a falakra helyezték el hajdani kisasszonyok régi képmásait. Például azt a Brocky-képet, amely Medgyaszay Kornéliát ábrázolja, menyasszonykorában, vagy Marastoni három gyermekével játszó anya képét, vagy egykori Deák Szidónia szelídpillantású leányfejét, vagy Borsos József derűs Bál utánját. Farsang idején régies bálokat rendezhetnének gyertyafénynél, régi bálokat, amelyeken a hangászok csak menüettet s esetleg keringőt játszanak s a vasúthoz feltétlenül elkelve néhány régimódi bérkocsi rojtos ernyőkkel s lágyan gördülő kerekkel, amelyek a lovak patáinak ütemes koppanását festik alá csendes surrogásukkal. Ez őszi es januárban hó nélkül találtam Füredet, de Füred hó nélkül is olyan, mintha hó párnázná útjait. Valahogy azt a hangulatot érzi itt az ember, minden időben a nyár után, amit nagyvárosokban csak egyszer érezhet: karácsonyestén hét óra tájban, amikor a boltok már bezártak és a gyertyák még nem gyulladtak ki. Amikor mindenki puhán jár, kicsit fáradtan a vásárlásoktól, kicsit boldogan a reá váró kályhamelegtől és gyertyafénytől. Füreden olyan emberek járnak, akik kissé már fáradtak az élettől s ezért mintha készebben fogadnának minden csendes örömet, mint mások. Ez a varázsa. A jelzőfény alatt betérek a vendéglőbe, amely kicsi és fehér és alacsony íves mennyezetét zömök oszlopok tart-

egész városka, mint bárka úszik a vízözön felett. Valahogy kívül van, másutt! Másutt, mint ahol az élet hajszás munkahelyei és ugyancsak hajszás szórakozóhelyei, amelyek többnyire azt juttatják az ember eszébe, hogy unatkozni még mindig kevésbbé unalmas, mint szórakozni. Füred azonban mondom, másutt van. Hol is? Talán egy századdal korábban. Ma különösen meghatódik ettől az ember, talán azért, mert a jelen időtől irtózunk, a jövő időt aggodalmasan s nem szívesen használjuk, csak a mult idő megnyugtató. Szívesen olvasnám el, gondolom Vörösmarty úr novelláját "a füredi szívhalászokról" s talán eszembe jutnának melléje komorabb Vörösmarty sorok is: "És a nyomor gyámoltalan fejét, elhamvadt városokra fekteti." Tíz óra tájban az emberek, az öregek, a csendbe boldogok is felkelnek asztaluk mellől a vendéglőkben s karosszékeikből a társalgókban és a rádió mellé állnak, mint egy gyászoló gyülekezet. Megadják ennek a kornak is azt, ami az övé és szomorúak lesznek mert az ember része a világnak. Lesétálok a partra a lombjahullató fasor alá. A ködön át nem világlik se hold, se csillagok. A tó felől valami élesnyöszörgő síró hang hallatszik. Egy füredi benszülötté, aki nyilván azt nézné erre, hogy lehet-e a közeljövőben jeget vágni a Balatonból, megszólal: "Tetszik hallani, hogy sikoltoz a jég odabenn?"

Magyar Nemzet
1944. január 24.

Hiába, ez a Füred csodálatos! Még a társadalomrajzok szigorú íróját (1912-1984) is elvarázsolja téli bájával. Olyan elragadtatással ír róla, hogy bármelyik szépírónak is becsületére várna Füred dicsérete.

Endrődi Sándor: Hideg esték

Duruzsol a tűz, pattog a kályha,
Belemélázunk hosszan a lángba.
Húzodj' csak ide hozzám közelebb!
Mily szép ez a fény! mily jó a meleg!

Künn zúg a vihar, és tombol a tél,
Nagyokat rikkant az északi szél,
S végig a rónán, a bércek alatt,
Söpri, sodorja a sűrű havat.

Egyszerre mintha - szinte csodásan -
Nem is ülnénk már itt a szobában,
De - fázó lelkek - búsan, fehéren
Künn bolyganánk a hóban, az éjben.

Csak törekedünk előre, tovább,
A hideg, a nagy sivatagon át;
Köröttünk a hó mindent betemet;
Nincs sehol út már, mely visszavezet...

Keresztury Dezső: Emberi tél

A hús pincékben tisztúlva pihent
az új bor; hajlék, tar venyige, lanka
derékig hóban; szűz fény volt a csend;
utat törtünk a jeges úttalanba.
Füstszagú présház, nyers bor a pohárba:
jó íz, kis mámor, néma szívek szárnya.

S volt aztán csengős szán a suhogó
havon, átizzott arcok, hócsata,
jégvitorlás sirályröpte, a hó
vattáján hempergő kölykök hada,
zuzmara lepte erdő, csuszkapálya,
s a téli kék ég kristály-glóriája.

Vén cserépkályha mellett hallgatás,
parázs vita, lassú terefere,
lilás alkonyban hazaballagás,
a szél hűvös-havas lehellete:
láttam szállni a nővé éjszakán át
a vadludak gágogó ékirását.

Volt holdsarló párátlan tiszta égen,
friss lepedők szűz érintése, kint
kutyák tompa vitája, - s hogy az éjben
bennem s fölöttem ott kering megint
- ahogy az öntudat álomba áthal -
gyermekkorom tündöklő suhanással.

Talán a leghűségesebben visszajáró füredi poétánk volt a múlt században. Hosszú élete alatt (1904-1996) mindig talált alkalmat arra, hogy füredi barátait felkeresse. Leginkább a telet szerette és a nagy pinceszereket. Milyen igaza volt!

Füred a Balaton jegéről (1900)

Kányádi Sándor: Kapar a szél

Kapar a szél, kotorász,
kormot szór a hóra.
Hagyd a kéményt, mit csinálsz,
mi kéne, ha volna?

A padlásról szalonna,
a pincéből jó bor.
Mind megette, megitta
múlt héten a sógor.

Gaál Antal: Karácsony este

amikor az esti olvasás után
lekapcsolom az éjszakai lámpát
hirtelen koromsötét lesz a szoba
és csak lassú töprengések nyomán
kezdenek kirajzolódni a körvonalak
az ablakon át szinte láthatatlanul
bekúszó maradvány-fényben

így tisztul belőlem a félelem
hogyan épp itt és most létezem

és mindig itt és most bár még néha
rám tör a vágy hogy meneküljek
pedig már rég tudom hogy nincs hova
tisztul a lélek mint az ablaküveg
a lehelet után gyermekként még
orromat hozzányomva és álmodva
határtalan hittel még lehet

A mi jeles kortárs barátunk, költőnk, itt Füreden szép csendben formálja egyre teljesebb életművét.

Gyurkovics Tibor: Karácsony

Egy bizonyos idő után
akárhány karácsonyfát láthatsz,
mindig csak egyet látsz
s a többi látszat.

A többi öröm másé, idegen,
vagy elrabolt öröm,
Jézus Krisztus hozzánk
csak egyszer jön.

Csak egyszer száll le az angyal
kitárt fehér szárnyal
és hozza el a békességet,
egyszer jön Boldizsár a mirrhával.

És többé nincs békességünk,
nincs Máriánk, se szalmánk,
de erre az egy éjre mindig emlékszünk.
És ott is gondolnak ránk.

Krúdy Gyula: Jégkirályné-keringő

A füredi sétányok eltűntek a hóesésben, a híres Esterházy-fogadó és környéke fehér bunda alatt roskadozott, és az erdei ösvényen ez idő tájt nyulak és rókák rakosgatták lábnyomaikat a hóra, ahol nemrégén ábrándozó gavallérok sétatáncjátéka rajzolta az ákombákomokat. A tél oly bőséggel ért ide ez esztendőben, mintha valamely régi kalendárium fametszete elevenednék meg. A környéken legföljebb lakodalom vagy névnap kedvéért csörrentek meg a szánok csengettyűi - mintha kövér angyalok szállnának a lilaszínű alkonyatban, kezükben tál jószagú töltött káposztával megrakottan, lábukon kis sarkantyús csizma megzörren. Füreden, ahol egykor - nyáron és tündöklő ősszel - minden bokor és fa a szerelem színjátékában statisztált, az erdei kis padok szinte boldogan csúsztak a krinolin-szoknyák drága terhe alá, és a hajnali harmat áldólag megöntözte a fűvet, homokot, az ablakok alatt a fűvényt, hogy eltűnjön a holdvilágos éjnek minden nyoma - Füreden egy kémény füstölt, és a kéményfüstnek majorannás-kolbász szaga volt.

Istenem, így változik az időjárás és a női lábak, amelyek tündéri cipőcskébe bújtatva, szalagcsokorral a bokán, most téli botosban topogtak valamerre, mint a népmese.

Ám egy napfényes téli délután, mikor a hó úgy ragyogott, mint a gyermekszoba ablaka alatt (odabent még illatozik a karácsonyi fenyő, de a nagyfejű falovacskának már csak három lába van), hetykén csörgő szán állott meg a disznótorszagú kémény környékén.

A kocsis megzörgette az "Esterházy" beszögezett zsalugáterét. A suba nehéz ujja, mint egy buzogány puffogott a deszkán, amíg élet keletkezett a bezárt ajtó mögött. Anton, az "Esterházy" öreg bérszolgája, aki nyáron szárnyas kabátban és fényesre vikszelt cipőben jár, vasárnap a hosszú fehér mellény zsebébe még ezüstórát is tesz, rongyos szűrbe burkolózva mint egy galambósz kísértet jelent meg a küszöbön.

- Anton! - szólott egy nagyon finom női hang a szánból, mintha kis üvegharang kondulna meg az eresz alatt.

A vén szolga kiegyenesedett a hangra, a szánhoz rohant, és gyerekes, méltóságnélküli, a nyári ünnepélyes mozdulatokat teljesen feledve topogott a hóban.

- Nagyságos asszony - rebegte, és ügyetlenkedve segített a hölgynek a szánból való kiszállásnál. Császár Fruzsina olyan előkelő volt, mint egy orosz hercegnő hajlongó muzsikjai között. Kissé nyúlánkabb lett nyár óta, a fejét méltóságteljesen emelte, de az arcocska, amely nyáron enyhén barna volt, mint a magyar népdal leányáé, haloványnak és szomorúnak látszott. A tündöklő szempár félig lezáródott, a szív alakú arcocska bánatosan félrehajlott:

- Hogy van, Anton bácsi?

Anton, mint egy vén házörző komondor söpörte a havat a másvilágból érkező álom körül:

- Itt van... Már karácsony óta itt van Matskási úr. Egész nap varjakat lövöldöz az erdőszélen.

E percben valóban fegyverdörrenés hallatszott a közelből. Néhány pillanat múlva egy rövidbundás, magas-termetű férfiú alakja bukkant ki az erdőcske alatt. A szán láttára meggyorsította lépteit, aztán az izgalomtól sápad-

tan lépett Fruzsinkához.

- Tél tündére! - mormogta, mintha régen készült volna e szavakra. - Fogadja hódolatát leghívebb szolgájának.

Fruzsinka halkan nevetett.

- Hagyjuk, Matskási úr... A színpadon beszélnek így az aktorok. Kedvem támadt korcsolyázni a befagyott Balatonon. Íme, itt vagyok.

- Asszonyom! - mormogta a komor gavallér, mert rendes körülmények között többet nemigen szokott mondani.

Az ereszekről lecsüngő hosszú jégcsapok úgy ragyogtak, mint nagyanyáink ékszerei, midőn ritka alkalommal fehér hajukra tűzik a boglárt. A táj oly csendes és fehér volt, mint a tündérmesében. És fenyők ágai mint fehér fésűk rajzolódtak a levegőbe.

Anton szobájában ropogott az akác, és a falak régi újságokkal és színes divatképekkel voltak beragasztva.

- Istenem, hogy újra Füreden vagyok.

- Ahol a madár sem jár - vélekedett Anton, míg ügyet-

ros, és egy országúti csárda környékén lassú mozdulattal igazítja a lószerszámot egy kocsis, a pókhálós ablak mögött három húron próbálkozik egy rongyos muzsikus-cigány. Télen sajátos szaguk van az útszéli csárdának - mintha még mindig vándorolna a világ, annyi üres üveg van a polcon, és a hó és szél illata összekeveredik a bor gőzével, amint vándor nyit be az ajtón.

Matskási, nyírségi gavallér eleinte ügyetlenkedve siklott Fruzsinka után - a színésznő úgy szállt a Balaton jegén, mint egy sirály. Téli lepke volt, amint libegve kanyarodott jobbra és balra, szinte a levegőbe emelkedve hasítván nyolcasokat, mintha sok kíváncsi néző topogna a parton, villamos lámpák ragyognának a pálya fölött, a császárvadászok bandája a Jégkirályné-keringőt fújja Strausztól, és künn, a csarnok előtt medvebórsüveges urasági kocsisok ütögetik össze karjukat. Ah, a nagyvilág! Ez jelent meg Matskási úr képzeletében, aki Fruzsinka egyetlen sorára otthagya kényelmes nyírségi otthonát, és a téli Balatonra költözött. És most már repült ő is, mint egy követségi titkár Pétervárotra a Néván muszka grófnők

vagy francia táncosnők után. A jég hangjában kékróka bundák és szkongszok zizegtek gyönyörű asszonyok testén, a valcermuzsika hallatlan gyönyörűséggel szálldos a tó fölött, és estére bál lesz az udvarnál...

A parton mesebeli nagy tüzet rakott Anton - a lángok mint vonagló szíves piroslottak a havas háttérén, és a nyári előkelő bérszolga úgy guggolt a tűzrakás mellett, mint a makkdisznó.

- Köszönöm, Matskási úr. Sohasem felejttem el önnek. Estére Veszprémben kell lennem - mondotta Fruzsinka, a tündöklő, és mindkét kezét a nyírségi gavallérnak nyújtotta. Az zúzmarás bajuszához érintette a kezét, amelynél drágább nem volt a három hegy országában.

- Isten önnel, Matskási úr - intett a szánból Fruzsina, mint egy meglevenedett regény-hősnő a drága prémek és bundák közül, aki egy téli délután olvasmányában

jött, és alkonyattal tovaszállt a kéményen át, mint a selyempapirosból való táncosnő. Füst támadt a parton, mert a máglya lángját lenyomta Anton egy ölnyi száraz falevéllal.

Mire Matskási kitörülte a füstöt szeméből, a szánkó már továbbcsörgött, mint karácsony-éjszaka az angyalok által szállított álom-kocsi.

A nyírségi gavallér nem sokáig gondolkodott. Hátasló állott az istállóban, nyeret dobott rá, kengyelbe zökkent, és térdét a ló oldalába nyomva, ügetni kezdett az alkonyati lila foszlányokba boruló országúton a szán után, amíg az végleg eltűnt a borulatban.

A magányos lovas akkor megállott, lehajtotta a fejét, és a fáradt paripa megzökkenő léptekkel vitte visszafelé.

(1915)

Szindbád leginkább az őszt és a telet szerette Füreden. Nyilvánvaló: az örök vándor megpihenni nem tud a nyár zajos forgatagában. Krúdynak (1878-1933) a téli Balaton kellett. Erdemes most is lemenni a sétányra, reménykedni abban, hátha visszatér Fruzsina az idei télen.

Ezeknek a fiúknak korcsolya van a lábukon és a szél viszi őket, ők összetett lábbal állnak – írja a képeslap feladója 1930-ban

len kezével Fruzsinka lábára erősíté a fából való korcsolyát. A szíjakat ketten is csomózták a drága lábakon, aztán megindultak a bokáig érő hóban a tó felé.

Elhagyott folyókon és tavakon korcsolyázni majdnem annyi gyönyörűség, mint a tavasz lugasában szívigható költeményes könyvet lapozni. A talp vasa különös, zsongó hanggal vágja a friss jeget, és egyszerre könnyebbnek érezzük szívünket, bánatos életünket.

Gyermekkorunkban olvasott regények jutnak eszünkbe, egy futó rajz a köszívű ember fiaiból, furcsán kanyargó felvidéki folyók, amelyek a hóban meglapult kis tót falvak alatt tovahúzódnak, a póklábú híd környékén egy rongyos, piros asszonykendő jelzi a vízmerítő léket, mintha egy szent nő járt volna erre éjszaka, aki vizet ad a szegény tótoknak, a hegyoldalakban láthatatlan okból szítál a hó a fenyőkről, mintha az erdei anyóka valahol a mélyben halk tempóban pörgetné guzsalyát, és a hó beszítálná fehér fejét, valahol egy magányos kúvasz megy át a jégen, mint árnyék, és repülve közelgünk kék tornyok felé. Szekér zörög az országúton, mintha magát a telet vinné zúzmarás, törpe lovacskaín a fuva-

Jókai Mór: Az arany ember (részlet)

A befagyott Balaton megragadó látvány, kivált az első napokban.
Az óriási tó nem úgy szokott befagyni, mint a folya-
mok, miken töredékes jégtorlaszok csoportosulnak össze;
ez egy csendes pillanatában a víztükörnek egyszerre áll
meg, mint a kristály, s reggelre ott van az egész vízen a
sima, tündöklő tükör.

Ezüsttükör, mikor a hold fénye bevilágítja. Nincs rajta
semmi törés: egy darabból van öntve.

Csak a szekérutak látszanak meg rajta, amint a két
part sűrűn fekvő falvaiból átvonulnak, egymást keresz-
tezik, mintha mértani vonalak volnának egy nagy üveg-
táblán.

A tihanyi hegyfok kettős tornyú templomával oly tisztán
látszik most meg a tükörben, tornyaival lefelé fordítva,
mint maga a valóság.

Timár oly hosszan el tudott andalogni e csodaszép lát-
vány előtt.

Mélázásából a közelgő halászok verték ki; azok jöttek
hálóikkal, rúdjaikkal, jégvágó eszközeikkel; azt mondták,
hogy napfölkeltekor kell megkezdeni a fogást.

Mikor egy csoportban voltak, körbe álltak, az öreg ha-
lászmeister rákezdé a kegyes éneket: "Uram, ki légyen la-
kója a te szentséges hajlékodnak?", a többiek utána
énekeltek. Timár elment tőlük messze; ő nem tudott Is-
tenhez fohászkodni. Hogy énekeljen ő annak, aki min-
dent tud, akit nem lehet énekszóval megcsalni?

Pedig az az ének kétmérföldnyire is elhallik a sima
jégen; s a parti visszhang visszazengi a zsoltárokat.

Timár messze behaladt a jégtükrön.

Most virradni kezdett, a hold elsápadt, s az ég egész
hosszában rózsaszínűvé kezdett lenni, mire az óriási jég-
tükör is csodálatos színt változtatott, mintha élesen két-
felé volna osztva, az egyik része violaszín és rézvörös

Egyszerre szétlővelli a nap sugárait, amint a barna
ködök közül kiemelkedett. (...)

Mikor a beállott Balaton jegére legelőször rásüt a nap,
először valami csodálatos zengés támad a jégben: mintha
ezer meg ezernyi érchúrok pattognának le egy tündéri
hárfáról: emlékeztet az a Memnon-szobrok zengő sziklá-
jára, csakhogy ez nem hagyja abba. A titkos zing-zöngés
egyre hangosabb lesz, a tündérek ott a víz alatt már tele
marokkal ragadnak hárfáik húrjaiba, éles pattanások kez-
denek hangzani, mik folyvást emelkedő erővel a lövések
hangjáig fokozódnak; és minden pattanásnál, minden
durranásnál egy-egy csillámló repedés támad az eddig
üveg módra átlátszó jég tömegében; minden irányban
összevissza pattog az egész óriási jégtábla, míg utóbb
olyanná válik, mintha apró kockák, ötszegek s minden
alakú prizmák milliárdjaiból volna egy óriási mozaikká
összetömörítve, melynek felszíne tükör.

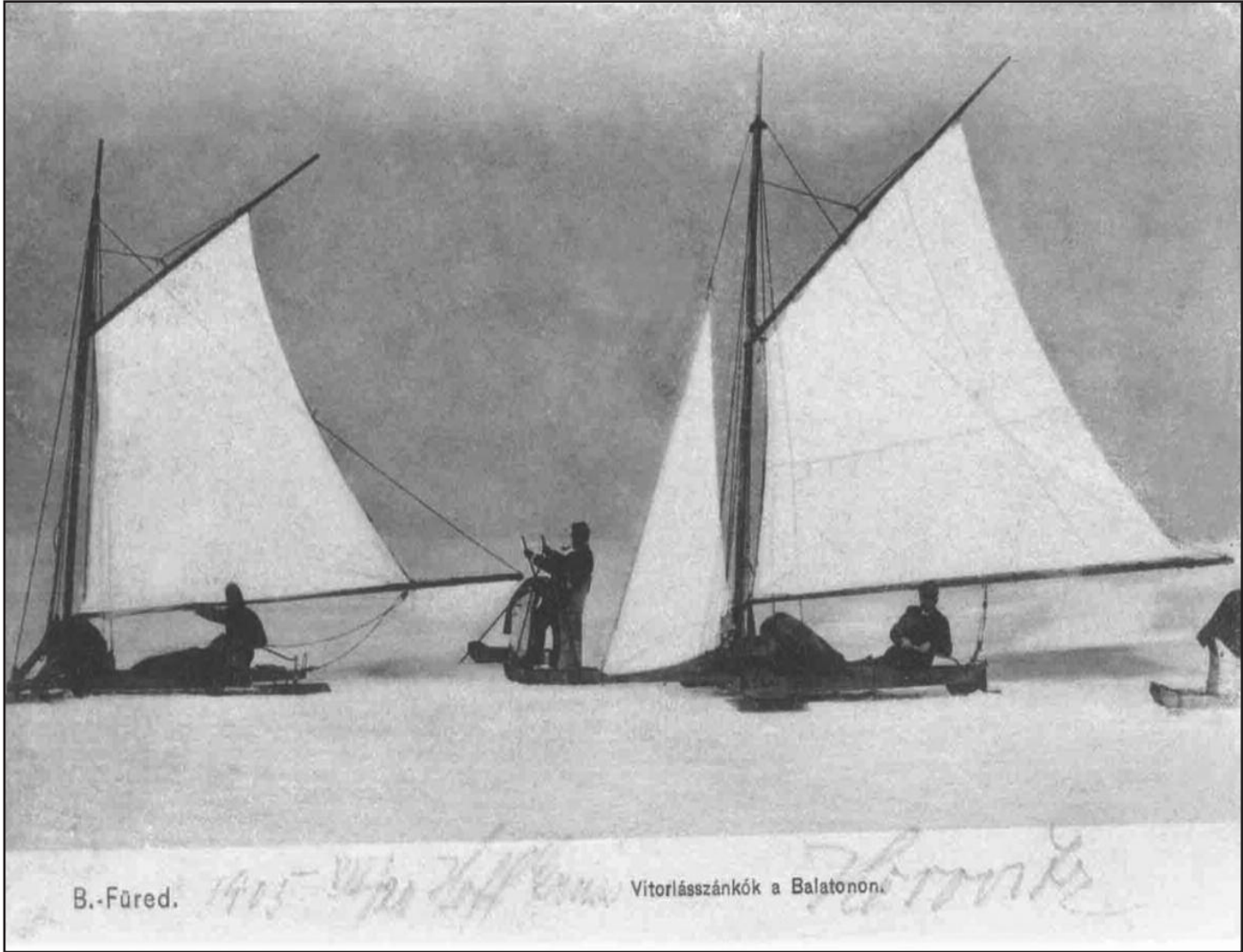
Ez okozza ama hangokat.

Aki azokat először hallja, a szíve bizony hevesen kezd
dobogni.

Az egész jéglap szól, beszél, zeng lábai alatt. Menny-
dörgést és citerapengést hall összekeverve. Egy-egy pat-
tanás az ágyúdörejhez hasonlít, s mértföldekre
elhangzik.

Most egyszerre egy olyan rettentő dördülés hangzik,
mintha száz ágyút sütöttek volna el egyszerre, vagy
mintha föld alatti tűzaknát vetettek volna fel. Az egész
jégtábla megrendül és összerázkódik. S a dördülés mun-
kája iszonyú; a füredi parttól rézsút egész Tihanyig, há-
romezer lépésnyi hosszúságban végigrepedt a jégtábla, s
a kétfelé nyílt tömeg között egy ölnyi széles tátongó nyí-
lás maradt.

"A rianás! A rianás!", kiáltoznak a halászok, s ott-
hagyva hálóikat, szaladnak arrafelé.

Vitorlásszánkók a Balatonon (1905)

fényt vesz fel, míg a napkelet felé eső, tehát a rózsaszín
éggel érintkező fele azürkék marad.

A tünemény pompája növekedik, amíg az ég egyre vi-
lágosul; a skarlát, az arany az égen megkészsereződik a
tisztta tükörben, s mikor a nap fénytelen izzó gömbje fel-
jön a látkör violabarna ködei közül, tűzszínű páraktól kö-
rülragyogva, s letekint e ragyogó jéglapra, ilyen
varázsképet semmi tenger nem mutat, semmi mozgó
hullámtükör; mert az olyan, mintha két igazi nap kelne
fel egyszerre két igazi égen.

Timár alig kétölnyi távolban állt a rianástól. Látta azt,
mikor támadt. Térdeit megreszketteté a szörnyű erőhata-
lom, mely a jégtömeget kétfelé hasítani bírta. Megbénultan
állt ott a hatalmas természetűnemény kábító hatása alatt.

*Újra és újra az arany ember. A mi füredi arany emberünk.
Az író és a mű is arany. Olyan könyv ez, amely elkíséri az
embert gyermekkorától s mindig az újrafelfedezés élme-
nyét adja. Így télen olvasva kiváltképp, mert ő olyannak
látta téli Füredet, amilyennek mi soha nem fogjuk.*

Garay János: Kandalló-dal

Kályha mellett fűl a német,
Sért iszik s tobákol,
Fojtó szénnel fűt, süt és főz
A nehézkes angol;
Magyar ember kandallóba
Maga gyújtja fáját,
Versenyt szíjja fűsti mellett
Hosszu, nagy pipáját.

Üdvözöllek, jó barátim,
Kik meglátogattok,
E hazának jó, balsorsban
S nékem hívem vagytok.
Néked is, hej vándor, ott künn
Hóban és viharban,
A meleg kandalló mellett,
Ha magyar vagy, hely van.

Mint e cserfa légyen a szív
Ép s kemény a mellben;
Mint e láng lobogjon a szív
Tiszta szeretetben:
Szeretetben a hazáért,
Mely tettekre gyűjtson;
Szerelemben a leányért,
Mely megboldogítson.

De mi zúg künn a vidéken,
Mi süvölt fülünkbe?
A vihar hárfája zendül
Társas énekünkbe.
Rajta szélvész a viharban,
Rajta, társak itt benn!
Fölmelegszik lélek és szív,
Lelkes énekekben!

S ha dalunk oly hangosan szól
Mint a vész hárfája,
Ha szívünk oly melegen ég
Mint e tűz látvája:
Mit nekünk hó, mit nekünk tél,
Dermesztő fagyában?
Csakhogy a szív országában
Ébredő tavasz van!

*A szomorú sorsú költő (1812-1853) az első szép fü-
redi dalfűzér, a Balatoni kagylók szerzője, Füred gya-
kori látogatója.*

Pálóczi Horváth Ádám: Pápista karácsony

Jaj! szegény! de fázik,
Könnyeitül ázik,
Nincsen neki párnája,
Sem cifra nyoszolyája;
A széna lágy párna,
Barmok jászla melegítő kályhája,
Ökör, számár lehelleti reája.

Nossza hát jöjjetek!
Velem siessetek,
Vigyünk neki báránykát,
Egy kis írós vajacskát,
Tikmonkát, turócskát,
És pediglen egy csutora borocskát;
Igy köszöntsük a született Jézuskát.

*Jövőre lesz születésének 250-dik évfordulója (1760-
1820) Ez a verse is csaknem 200 éves: nagy hírű gyűj-
teményében jelent meg 1813-ban. Első nagy füredi
poétánk mindig tudta: a tél lehet hideg, de a szív min-
dig meleg: bor, szerelem, vígság fűti azt.*

Összeállította: Praznovszky Mihály.
A képeslapok Elek Miklós és Németh Ákosné
válogatása a Helytörténeti Gyűjteményből

Beszélgetés Doncsev Andrással, a Vaszary villában nyíló képtárat működtető non-profit kft. igazgatójával

A Vaszary villa előtt találkozzunk. Aktatáskáját nekitámasztja a még romos kerítésnek, figyeli a munkásokat. A szomszédból sétált át ide, a Horváth-házban bérelt önkormányzati lakásból, lelkesen megjegyzi: nem kizárt, hogy Kossuth éppen ennek a szobának az ablakából nézett ki egykor a Balatonra, és írta lelkes sorait, melyek az Anna Grand mellett márványba vannak vésve.

Doncsev András több kitérő után tért most vissza gyerekkora színhelyére: Füredre. Amikor megtudta, mi készül a városban, nem mérlegelt, azonnal beadta a pályázatát, az új képtárat, a Jókai-villát és a Városi Múzeumot is működtető kft. vezetői posztjára, mert mint mondja, ezt ésszel és szívvel kell igazgatni.

– Balatonfürednek van súlya. A város múltja és miliője, engem, mint történélem szakot végzett bölcsészt teljesen lenyűgöz. Most az összes irodalmat, történelmi munkát, ami ide köthető, újraolvasok. Nagyon élvezem. Füred a reformkorban az ország második kulturális központja volt, meghatározó város, úgy gondolom, ha hiszünk benne és teszünk érte érdemben, akkor mindez nem csupán nosztalgia lesz. Rádásul a gyerekkorom is ide köt. Tizenöt éven keresztül jártam Füredre szüleimmal, akiknek volt a Száka-dűlőben egy kis prэшázuk szőlővel. Innen vannak az élmények, minden utcát ismerek itt.

Névjegy

Doncsev András 1969-ben született, nős, két gyermek apja. Az ELTE BTK történelem-angol szakán szerzett diplomát. 1994-95 között a Népszabadság külpolitikai rovatának újságírója. 96-98 között a Budapest Sun, a legnagyobb angol nyelvű hetilap szerkesztője, majd a külügyminisztérium kulturális és tájékoztatási osztályán a nemzetközi tájékoztatás vezetője. 2000-től 2002-ig a miniszterelnöki kabinet főosztályvezetője, majd a volt miniszterelnök kétfős titkárságának tagja, feladata Orbán Viktor nyilvános szerepléseinek előkészítése. 2006 óta saját cégével segíti a legnagyobb ellenzéki párt elnökének munkáját.

– Évtizedeken keresztül tanult klasszikus majd jazz zongorázást Binder Károlynál. Miért nem lett végül zongoraművész?

– Volt idő, úgy éretnségi környékén, amikor fontolgattam, a zenét vagy a bölcsész képzést válasszam, végül az utóbbi mellett döntöttem, történelem-angol szakot végeztem, most is úgy gondolom, ez így volt helyes. Úgy éreztem, nem volt meg bennem az a tehetség, ami az előadóművészethez kell, habitusom sem igazán alkalmas arra, hogy pódiumművész legyek, ezt tapasztalatból tudom, hiszen évtizedeken át léptem fel különböző jazz-zenekarokban, vagy az általunk készített kulturális televíziós műsorban. Feleségemen látom, aki előadóművész, milyen átütő talantum kell ahhoz, hogy valakinek érdemes legyen ezt a hivatást választania. Otthon a lakásban természetesen van hangszerem, azért néha ma is

Doncsev András a márciusban nyitó Vaszary villa előtt

odaülök játszani, de ez most már ennyiben marad.

– Milyen képtárat képzel el? Milyen lesz a Vaszary villa néhány év múlva?

– Reményeim szerint egy sikeres, elismert, nemzetközi rangú kiállításoknak helyet adó képtár lesz, amely öregbíti Füred hírét. A város egyik húzó-

kapjon a képekkel kapcsolatos plusz információkat, tudjon meg érdekességeket. Tervezünk híres emberek által tartott, nem szokványos tárlatvezetéseket, különböző rendhagyó programokat. Minden műfajban, a kamara koncerttől, az irodalmi esteken át a képzőművészeti kiállításokig, lehet újszerűt adni, ezzel élni is fogunk. Meg kell tudnunk szólítani a gyerekeket is, nekik külön épületben kiváló múzeum-pedagógus kollégám szervez majd izgalmas foglalkozásokat.

Nem szeretnénk megosztó kiállításokat, ami nem azt jelenti, hogy a modern képzőművészetnek ne lenne helye. Nívós, de befogadható kiállításokat kívánunk szervezni, tematikus tárlatoknak helyet adni. Eltökélt szándékom a Jókai kultusz erősítése, hiszen a 19. század ünnepelt írójáról van szó, aki a jelenleginél mindenképpen több figyelmet érdemel. Lesz látogató központ, ahol Balatonfüred nevezetességeit mutatjuk be tematikus túrákon, színvonalas kávéház, állandó és időszakos kiállítások, sok minden. Ma már nem elég csupán jó festményeket bemutatni. Ennél jóval több kell, hogy több száz kilométerekről is eljöjjenek hozzánk a látogatók.

– Például mindehhez pénz. Rádásul nem is kevés és lehetőleg minél hosszabb távon.

– A város vezetése tisztában van vele, hogy nem kis költségekkel jár majd a kft. irányítása alá tartozó három intézmény: a képtár, a Jókai Múzeum és a helytörténeti múzeum működtetése. Rádásul a Vaszary villa éveken át üresen állt, az épület új funkciót is kapott, tehát nem vagyunk könnyű helyzetben, amikor a működtetési költségeit kell meghatároznunk. Az előzetes számításink szerint éves szinten 80-90 millió forintba kerül majd a működtetése. Persze ezt nem csupán a városnak kell biztosítania: rangos kiállítások-

kal, jó marketinggel jelentős jegybevételel számolunk, de – más kiállítóterekhez, például a Szépművészeti Múzeumhoz hasonlóan – a konferencia termünket a villához méltó módon különböző programokra is értékesíteni kívánjuk. Mindez a költség természetesen gazdaságilag is jelentősen megtérül a fürediek számára, hiszen a rengeteg látogató itt fog fogyasztani, megszállni. De meggyőződése, hogy egy ilyen képtárat a mindenkori kormánynak is támogatnia kell illetve meg kell találni azokat a mecénásokat, akik hajlandóak áldozni erre a célra. Ez lesz az egyik

legfontosabb feladatomban.

– A jelenlegi gazdasági helyzetben ez nem lesz egyszerű.

– Igen ez így van, rádásul az új adózási szabályok sem kedveznek most nekünk, de bízom benne, hogy meg lehet szólítani a cégeket. Folyamatban van egy olyan szervezet létrehozása, amelyen keresztül a Vaszary villát barátai különböző – bronz, ezüst, arany – fokozattal támogathatják. Azt remélem, idővel egyfajta presztízse, rangja lesz a nemes célokra fordított adakozásnak. Miért nem lehetne a reformkori szellemet újraéleszteni ezen a téren is?

– Bölcsészként nem tart egy ekkora intézmény működtetésétől?

– Ez egy nagy lehetőség. Hiszek a terveinkben, hiszem, hogy jó úton indulunk el, ráadásul van tapasztalatom csapatépítésben, irányításban, és a kultúrával nem csak előadóként, de televíziós műsor producereként, valamint könyv- és cd kiadóként is foglalkoztam. A kft önkormányzati tulajdonban van, egy ötfős felügyelő bizottság ellenőrzi, egy háromfős szakmai kuratórium pedig segíti majd a munkát. Nem vagyok magamra hagyatva, kiváló munkatársaim vannak. Valamennyien nagyon lelkesek, nagy munkabírásiuk, pe-dig nem kínálunk csúcsfizetéseket. Ez is jelzi, kellett ide egy ilyen kulturális intézmény. Az uniós pályázatban vállalt kötelezettségekkel összhangban 25 alkalmazottja lesz a kft-nek, ebben a portástól kezdve a tere-mörökön át a művészettörténet-szig mindenki benne van. Vaszary János képeivel jövő év májusában nyit a képtár. Vaszary jó nevű festő, köthető is a villához, a kiállított ötven festményével méltóképpen nyitjuk majd meg a képtárat.

– Éveken át volt Orbán Viktor kabinetfőnöke, jelenleg is az egykori miniszterelnök közvetlen köz-elében dolgozik. A politikai elköteleződés nem jelenthet majd terhet a képtár vezetőjeként?

– Semmi rosszat nem látok ebben. Nemhogy terhesnek, de komoly előnynek gondolom: Orbán Viktor közvetlen munkatársaként dolgozni jelentős kihívást és hatalmas tapasztalatot jelent, ezt szerintem mindenki – politikai beállítottságtól függetlenül – elismerheti. A pártpolitikában nem vettem részt, annak marketing és kommunikációs hátterét alakítottam. Ide sem hozok politikát magammal, csak a teljesítményt.

www.balatonfured.hu

A barátság anatómiája

Kötetbemutatók a lengyel szeptemberről

Hetven évvel ezelőtt, rohanta le a náci birodalom Lengyelországot, ezzel kezdetét vette a II. világháború. Az 1939 szeptemberi eseményekre emlékező három kötetet mutattak be a Hamvas Béla Asztaltársaság estjén.

A lengyel-magyar barátság több szálla vezethető vissza, az egyik legjelentősebb tagadhatatlanul az a tény, hogy Magyarország, a német szövetséges ellenében, 18 ezer lengyel menekültet fogadott be, és részükre egyebek mellett közel harminc általános iskolát alapított.

– Érdekazonosság volt a két ország között, hiszen a keleti és a nyugati hatalmaknak is egyaránt útjában álltak. De 1831-ben Magyarország szintén befogadott menekülteket, és ne feledkezzünk meg 1956-ról sem. Lengyelországban egészen a közelmúltig nagy kultusza volt a forradalomnak – vélekedett Kiss Gy. Csaba

irodalomtörténész, aki Füreden az általa szerkesztetett Ott Északon – Magyarok a lengyel szeptemberről című kötetét mutatta be. Kodolányi János egyik korabeli írását idézte, amiből egyértelművé vált: a magyar szellemi élet pontosan tudta, hogy Lengyelország le-rohanásával kozmikus hatású háború kezdődik.

A Blaha Lujza étteremben tartott rendezvényen Kovács István, történész, polonista A barátság anatómiája című könyvének kapcsán egyebek mellett a Katiny melletti erdő-ségben történt népirtásról beszélt, ahol hússzezer lengyel hadifoglyot, köztük tiszteket és főtiszteket végzett ki a német hadsereg.

Grzegorz Lubczyk a Három nemzet elfeledett hőse: Henryk Slawik című könyvről Mezey Katalin költő, a három kötet kiadója beszélt. Mint mondta, a lengyel publicista könyve, aki korábban Magyarországon nagykövet is volt, arról a Hen-

ryk Slawikról emlékezik meg, aki a hivatalos források szerint, több mint ötezer zsidó életét mentette meg. – Valószínűleg több zsidó származású embert mentett meg, mint Vallenberg, mégis ötven éven keresztül elfeledte őt a történelem. Nemkívánatos személy volt, nem illett bele a képbe. A zsidó, a lengyel és a magyar nemzet egyaránt megfeledkezett róla. Egy túlélő hívta fel az érdemeire először a figyelmet, aztán rehabilitálták Slawikot – összegzett Mezey Katalin. A két nép közötti barátság jelenleg is él, a lengyelek hálások azért, hogy hetven évvel ezelőtt több ezer menekültet fogadott be az ország, a magyarok pedig érezhetően ma is büszkék arra, hogy a német szövetséges ellenében befogadták a menekülteket – emelte ki az esten jelen lévő Marcin Sokolowski, a Lengyel Köztársaság budapesti konzulja.

www.balatonfured.hu

Színek tobzódása

Az újbudai Tető galériában december 11-től láthatóak Kozma Imre festőművész képei.

Kozma Imre Budapesten negyven festményével mutatkozott be

A Tető galéria elsősorban a ke-
rület művészeinek volt bemutató
helye. Ma már az ország külön-

böző városaiból és számos kül-
földi országból hívnak meg művé-
szeket a fővárosi közgyűlés
támogatásával. Balatonfüred és
Csopak képző-
művészeinek,
fotósainak a
munkáit is meg-
ismerhette már
itt a nagyközön-
ség. A mostani
kiállításra Koz-
ma Imre negy-
ven alkotását
vitte el, amelyek
nagyobbrészt az
elmúlt év mun-
káit, de a ré-
gebbi, kedvenc
képeiből is válo-
gatott. *Sárköziné Sáro-
vits Hajnalka*
megnyitójában a
képeket témájuk
szerint ismer-
tette. A bőséges,
mondandójában
is eltérő anyag,
csak egy szelet-
kéje ugyan Koz-
ma Imre mun-
kásságának, de
méltó képet ad a
festő sokszínűségéről, életfilozófi-
ájáról, műveltségéről. A Veszprém
Megyéért Erdemrend Arany foko-

zatával (1976), és a Pro Comitatu
díjjal (2002) kitüntetett alkotó, el-
sősorban tájképfestőnek vallja
magát. Így természetesen a táj
szépségét, a természet csodálatos
világát szeretné megörökíteni,
nem reprodukálva azonban,
hanem az érzések megfogalmazó-
jaként. Kozma Imre mitológiai té-
májú képei egy messi idillinek
tűnő világba viszik a nézőket. A
Diána és a szolgálója című kép a
koloskai sziklák alatt egy varázslat
részesevé teszi a nézőt: üveg-
gömb-buborékban, vízcseppekben
látjuk a vadászat istennőjét. A
kelta és a görög mitológia híres,
tragikus szerelmei is megjelen-
nek festményein: Trisztán és
Izolda, Orpheusz és Eurydiké.
Történetmesélő, mély gondolato-
kat és tanulságokat megjelenítő,
filozofikus tárgyú képein megje-
lenik az ember, a Biblia és a törté-
nelem ábrázolása. Kozma Imre
történelem tárgyú képein a valós
események bemutatásán túl jelen
vannak a saját maga által létreho-
zott tartalmak is. Kozma Imre ké-
pein semmi nem születik öncélú-
an, önmagáért. Képei üzenetet hor-
doznak – mondta befejezésül a
könyvtár igazgatónöje. A megnyitón *Jakab Irén* és *Oláh
Miklós* megzenésített verseiket éne-
kelte, Csopakról *Gercsák Dóra* és
Szigeti Balázs táncokat mutatott be.
Hanny Szabó Anikó

Arácsi ovisok a Mikulásnál

December 4. péntek reggel,
alig múlt 7 óra, még éppen csak vi-
lágosodik. Indulok az arácsi óvo-
dába, hogy a gyerekekkel együtt
eljussak Nagykarácsonyba a Mi-
kuláshoz. Hogy a borús, szürke,
szitálás időben jobb kedvre derül-
jek, fejembe csapom piros bár-
sont, fehér prémes-bojtos
sapkámat, így nyitok be az ajtón a
már felsorakozott csoportok közé.
– Szervusz! Szép sapkád van!
Te vagy a Mikulás felesége? – fo-
gadnak a kedves kis hangok, ame-
lyektől máris felejték minden
borút, álmodást és ájtár a ka-
landra készülődés izgalmát, és
azon kapom magam, hogy már
teljes átélessel mesélem, hogy ez
nem igazi mikulásapka, ezt csak
a boltban vettem, majd meglátják,
hogy az IGAZI MIKULÁSÉ
mennyivel szebb, nem is csoda,
mert azt a manócskái szőtték,
varták.
Az úton természetesen mindenki
találgat és kérdez, az óvónénik
alig győzik a válaszadást. Közben
azt is elmesélik, hogy negyven
ovis és nyolc felnőtt kísérő vállal-
kozott az útra, hogy a Füredi
Volán kedvezményesen szállítja
őket. A nagykarácsonyi kirándu-
lásról az első őszi szülői értekez-

leten szülők, óvónők, gyerekek
közösen döntöttek. „Tettekkel” is
hozzájárultak tervük sikeréhez,
gesztenyét gyűjtöttek, amit aztán
az Erdésznek adtak el, 10 ezer
forintot kaptak érte! Átmelegszik
a lelkem, mikor a hangocskáik
özönéből felfogom, hogy nem is
az a lényeg, hogy közösen pénzt
kerestek, hanem hogy az erdész
bácsik elmondták, hogy mennyit
segítettek abban, hogy az állatok
ne éhezzenek. Mikor itt lesz az
igazi tél, a hideg és a hó mindent
betakar, és az állatok nem talál-
nak eleséget, akkor ezzel, az ő álta-
luk gyűjtött gesztenyével etetik majd
őket, és hogy fognak majd örülni
ennek a finom csemegének!
Ilyen hangulatban érkezünk meg
a –természetesen piros – Miku-
lás-házhoz. Mivel rengeteg a gye-
rekcsoport, várunk kell, na de
sebak, erre való a játszóház. Erről
inkább nem írok, nekem nagy
csalódás, de hát legalább nem az
utcán kellett várakozni. Végre
megnyílik előttünk a Mikulás-ház
kapuja. A gyerekek szemének
csillogását, látható érzéseiket
nem lehet szavakba önteni. Kez-
deti elfogódottságuk a még várt-
nál is nagyobb élménytől hamar
feloldódik, és utána már ők is

adni szeretnének a jóságos öreg-
nek, mindent, ami tőlük telik,
mindent, amiről úgy hiszik, örö-
möt szereznek vele. Verselnek,
énekelnek, és átadják azt a nagy
dobozt, amelybe saját játékaik
közül tett ki-ki egyet-egyet, hogy
a Mikulás adja majd oda azoknak
a gyerekeknek, akik szüleinek
nincs pénze arra, hogy játékot ve-
gyenek. Ennyi jóság láttán a
Nagyszakállú még a dolgozószó-
bájába is behívja az arácsi oviso-
kat, ahol a polcokon ötvenezer
levél vár válaszra. Így hát nem is
maradunk tovább, búcsúzunk. A
gyerekek az élmény hatása alatt
meglepően csendesek. Mi felnöt-
tek megállapítjuk, hogy sajnos a
gazdasági válság Mikulásfalvát
sem kerülte el, az elmúlt években
bizony gazdagabb, látványosabb
volt a dekoráció, több volt a saját
ötlet, nem voltak ilyen fáradtak,
nyűgizottak a manócskák sem.
Mindent összevetve ez a nap
mégis gyönyörű volt – összegez-
nek az óvónők – a közösen átél-
mény mindig maradandóbb,
mélyebb nyomokat hagy. Sőt a
csoport összekovácsolódásában is
nagy szerepe lesz a mikulásfalvi
élményeknek.

Tarnai Katalin

Füredi betlehem

Olyan jó, hogy velem vagy-
tok karácsonyi angyalok... éne-
kelte *Rábaközi Rita* és kislánya,
Bruckner Bernadett a hagyomá-
nyos füredi betlehem felállítá-
sán.

Varga Mihály sepsiszent-
györgyi fadaragó művész által al-
kotott A szent család és a három
királyok szoborcsoport ünnepé-
lyes felállítása immár szép ha-
gyományra vált. A kerek

Ferenc nevéhez fűződik. Onnantól
kezdve vált szokássá jászolbölcsőt
állítani ilyenkor. Nem harsonás,
csinnadrattás ünnepre van szüksé-
gük az embereknek, hanem való-
ságos, békés ünnepségre- mondta
Schindeléné Hortobágyi Emilia,
felidézve egy régi karácsonyi szo-
kást, amikor a vacsora után a ház
asszonya felvágott egy szép piros
almát, amelyet annyi szeletre osz-
tott el, ahányan az asztalnál ültek,
mondván; milyen kerek az alma,

diákokat *Hőbe Zoltánné* és
Szücsné Sallai Margit készítette
fel erre a régi népszokásra, ami-
kor kifordított bundákban kará-
csontyó éjjelre járták a házakat a
pásztorok öltözött férfiak, fiúk.
A kispásztor vitte a betlehemi já-
szolt, miközben énekeket adtak
elő, majd a műsoruk végén ado-
mányokat vártak a ház urától.
A betlehemi műsorban a hagyó-
mányörző társaság legifjabb tag-
jai, *Molnár Elizabeth Izabella* és

(fent) Mogyoró utcai óvodások és Varga Mihály sepsiszentgyörgyi fadaragó művész szobrai (lent) a füredi betlehem

templom alatti téren a betlehemi
jászolbölcsőt minden évben na-
gyon sokan meglátogatják. Van-
nak olyan családok is, akik erre
a hétfőig, a szép bensőséges
ünnepség miatt utaznak ide.
A Balatonfüredi Reformkori Ha-
gyományörzők Társasága elnök-
asszonya adventi köszöntő
szavaiban emlékeztette az ünnep-
ség résztvevőit, hogy az első be-
tlehem felállítása Assisi Szent

olyan kerek és összetartó legyen a
család a következő esztendőben.
Füreden is volt ajándék. Először
a Mogyoró utcai óvoda nagycso-
portosai adtak elő betlehemes já-
tékokat. Az óvodásokat *Erdei
Györgyné* és *Vass Istvánné* óvo-
nők tanították be. A Menjünk
Betlehembe című karácsonyt
váró műsorukkal a pásztortjárást
elevenítették fel az Eötvös Lo-
ránd Általános Iskola tanulói. A

Attila a régmúlt időkben írott
karácsonyi verssel örvendeztette
meg a hallgatóságot, majd *Tar-
nai Katalin* Jókai Mór Melyiket
a kilenc közül című megható no-
velláját olvasta fel.
Az ünnepség végén a Brillante
Éneklő Egyesület énekelt, majd
fény árasztotta el a jászolbölcsőt
és a jelenlévők szeretetvendég-
ségen vettek részt.

Szabó Anikó

A kis ház – Hímző manufaktúra

*Fritz Mónika, a hímző-manu-
faktúra létrehozója, tulajdo-
nosa, advent idején, Mikulás
ajándékként férjével, Fritz Bélával
együtt kinyitotta a kis ház ajta-
ját a barátok és a kézművesség
íránt érdeklődők előtt.*

A Fritz házaspár, Németer-
szági otthonukat cserélte fel egy
balatonfüredi házra. Fritz Béla
fotóival már évekkel ezelőtt
megismerkedhettek a fotóművé-
szet kedvelői. Mónika és Béla, a
házuk birtokbavétele után, rövi-
desen bekapcsolódott a balaton-
füredi kulturális életbe. A Ba-
latonfüredi Művelődési Egyesület
tagjaiként több kiállításon is sze-
repeltek alkotásaikkal. Mónika
szépséges, különleges kézimun-
káival, Béla fotóival nyerte el a
tárlatlátogatók tetszését.
De vissza a házhoz.
A kert méltó környezetet nyújt
annak a kis háznak, amelyet kö-

rülöl a természet, ahol csobog
a víz. A házban belépni, már az
is egy csoda! Hímzett szívek,
mikulások, gobleink, hímzett,
rávarras és más különleges
technikával készített faliszőnye-
gek, kigyöngyözött nevek, kü-
lönleges fémfaliképek, amelye-
ket szintén Mónika tervezett.
A hímzés művészete évszázadokra
nyúlik vissza az emberiség törté-
netében. Régen a királynék is hí-
meztek. A kolostorokban, éveken
keresztül készültek el a szebbnél
szebb értékes anyagokra, az igazi
arany, ezüst szállal díszített királyi
palástok, miseruhák. Természe-
sen a polgárságnak szerényebb
anyagokra futotta, de így is sok-
színű és változatos örökséget
hagytak ránk az előttünk élő szor-
gos asszonykezek. Mónika is vis-
za – visszanyúl a régi min-
tákhöz. Angliában járva lefényké-
pezett egy ősrégi szövött mintát,
amelyet a számítógép segítségével
ki tudott nyomtatni, így készítette

el újra azt a mintanyomatot,
amelyről dolgozott.
Fritz Mónika elképzelése mindig
is az volt, hogy a saját hazája ké-
zimunka hagyományain túl,
megismerje, megtanulja, sőt ta-
nítsa is más népek hagyományos
kézimunka technikáit. Külön al-
bumokban gyűjti össze hazánk
más és más tájegységeinek min-
táit a hímzési módszerek leírása-
ival együtt. Sok éven keresztül
vezetőként dolgozott egy kézi-
munka manufaktúrában, közben
tanított is. Magyarországon is azt
szeretné, hogy ne csak az ő mun-
káiban gyönyörködjenek a látó-
gatók, de tudását át is tudja adni
az itt élőknek.
Mónika úgy érzi, hogy művészi
hitvallását, indíttatását az égiek-
től kapta. Ezt példázza egyik leg-
utóbbi munkája is, a Kard című
faliszőnyeg, amely tűzpiros ala-
pon élénk színekkel mint égi jel
érkezik a földre.

H. Sz. A.

HIRDETÉS

ÚJRA VÁR A SZAHARA BÁR!

DARTS-PÓKER NYERŐGÉPEK

KÁRTYAJÁTEKOK

ZENEGÉP

ZÁRTKÖRŰ RENDEZVÉNYEK LEHETŐSÉGE!

Gin Tonic italakció: kettőt fizet, négyet kap!

Hétfégi italakciókkal vár az új üzletvezetés!

Hétfőtől-csütörtökig és vasárnap: 14:00-24:00

Péntek és szombat: 14:00-02:00

Balatonfüred, Noszlopy G. u. 1. Tel.: 06-70-3650-189

Füredi Múzsák: Etelka, a szőlősi mézeskalácsos

Ragyogó napsütéses, őszi időben autóztam Balatonszőlőre. A lakcímet tudtam, de emellé telefonon pontos eligazítás is járt Nagyné Söjtöry Etelkától, mert a szőlősi Fő utca nem ér „csak úgy” véget a falu szélén: balra leágazik a pécselyi útról, aztán megint jobbra föl... szóval nem egyszerű, de a pontos, útbaigazító táblák egyértelműek. No és még egy fontos információ: vadszőlővel befuttatott családi ház. Gyorsan odataláltam.

Etelka a kapuból a nappaliba kísér, ahol rögtön megcsapja az orromat a mézeskalács semmihez sem fogható illata. Körülpillantva látom, hogy az asztalra oda vannak készítve már megírt, illetve megírásra váró, füzetnagyságú mézeskalács-lapok. Itt ülünk le beszélgetni.

– Apám zalagyömrői származású, onnan költözött át Füredre – áldom érte. Először a Tamás-hegyen vett egy kis házat, ahol rögtön elkezdte a kertészkedést, mivel ez volt a szakmája. Én már Arácson, egy szép házban születtem, amit a környékbeliek csak rózsás háznak hívtak a kertben viruló több, mint 120 tő gyönyörű rózsza miatt. Apám azt mesélte, hogy előtte évben olyan jó volt a baracktermésük, hogy annak az árából vették meg a Koloska utcai házat. Nagyon szerette a szakmáját, hivatásnak tekintette. A munka mellett megtanult még tárogatózni is – mit mondjak, azóta is összeszorul a szívem, ha bárhol meghallom a tárogató jellegzetes hangját.

- Hogy jött az életedbe a

mézeskalács készítés? Mi módon találkozik össze az ember egy ilyen - talán nyugodtan mondhatom - nem mindennapi foglalatossággal?

– Az Arácson elvégzett általános iskola után elkezdtem a Hévízi Vendéglátóipari Szakiskola Balatonfüreden működő kihelyezett tagozatát. Ezután érettségi, férjhezmenetel, majd a Műszaki Egyetem Üdülőjében – ma Hotel UNI – élelmészeti vezetőként dolgoztam 2002-ig. Két fiam van, s egy alkalommal karácsony előtt jött az ötlet, hogy valami olyasfélével szeretném meglepni őket, amit valóban tölem kapnak, nem az üzletben vásárolom. Ekkor készítettem először mézeskalács-házat. Nagy sikere volt, az ezt követő ünnepek alkalmával már szinte várták tőlem, hogy milyen mézeskalács-költeménnyel rukkolok ki? Nagyon megszerettem az alkotásnak ezt a formáját, a többi már jött magától.

- Ami azért nem volt olyan egyszerű, tudtommal a szakmát is megszerezted.

– A családom mindenben támogatott, biztatásra meg nem volt szükségem, így 2001. október 18-án átvehettem az oklevelet a fővárosi Népi Mesterségek és Művészetek Szaképzőiskola mézeskalács-szakán. A vizsgamunkám olyan jól sikerült, hogy rögtön ott akartak tartani oktatónak, ezt persze Balatonfüredről nem vállalhattam.

- Két fiadat nézve egyértelmű, hogy az alma nem esett messze a fájától.

– Igen, László vendéglátóipari főiskolát végzett és Füreden él, Attilát a nagypapja hiva-

tása ihlette meg: kert- és tájépítő mérnök Tapolcán.

- Hogy indult az önálló szakmai karriered?

– Az első kiállítás, amin részt vettem – megjegyzem, csak kézműves vásárookra járok, ahol elvárják a szakmai nívót – Debrecenben volt még

ról sem volt egyszerű, akkor még igen szigorú szakmai felteteleket szabtak. Itt aztán annyi szakmán belüli ismeret-ségre tettem szert, annyi névjegykártyát kellett szétosztanom, hogy azóta azt kell eldöntenem: a sok meghívás közül melyik az, aminek nem

együtt sült, mert a nyers tészta különböző termény-magokból csinálók mindenféle alakzatokat. A harmadik a legismeretebb, amikor a már kisült tészta írok – ezt mi így hívjuk. Tojáshabból, cukorból készítek keveréket, amit nejlonzacskóba teszek, aminek a sar-

lonnal készülnek ezek a dolgok, pedig nincs semmi trükk, csak türelem és ügyes, gyakorlat. A harmadik a legismeretebb, amikor a már kisült tészta írok – ezt mi így hívjuk. Tojáshabból, cukorból készítek keveréket, amit nejlonzacskóba teszek, aminek a sar-

– Egy héten csak két napot tudok írni, nagyon fárasztó, a kezemet nem tudom letámasztani. Estére már annyira fájnak a váll- és a nyakizmaim, hogy alig tudok aludni. Ugye, nem is gondolná az ember, hogy ez a munka ilyen fizikai megterhelést jelent? A sütés már a vége, könnyű feladat. Nagyon rövid ideig szabad csak sütni, általában négy percig. Ha túlsül, azonnal érezni a szagát és keserű lesz.

- Azt hallottam, hogy sokáig eltartható, ha kellő szakszerűséggel készült.

– A múltkor ettünk meg egy hét éve készült házikót. Finom puha volt, megtartotta az aromáját és a színét. Persze csak akkor, ha be van csomagolva, egyébként magába szívja a levegő nedvességét, aztán ha száraz idő jön, kiszárad, összemegy és az írás lepattogzik róla.

Később megnézzük még a nagy, üveges szekrényt, ahol számomra hihetetlen mennyiségű mézeskalács-csoda látható. Meglepve hallom, ahogy Etelka megjegyzi: most egy kicsit ki vagyok fogyva, de hamarosan megkezdjük a karácsonyra való felkészülést, a karácsonyi motívumokkal készülő figurákat.

Pedig még hétágra süt a nap. De a gondos gazda mindig előre gondolkodik és tervez, így teszi lehetővé önmaga számára, hogy mindig a saját útját járja. Mint ahogy ezt Nagyné Söjtöry Etelka mézeskalácskészítő is teszi.

Gaál Antal

A mézeskalács, amit nagyon rövid ideig kell sütni, több évig is fogyasztható, ha jól be van csomagolva, és nem szárad ki

2001-ben. Csak mézeskalácsosból 24-en voltunk az ország minden tájáról, ez kiváló megmérettetési lehetőség volt számomra, hogy tudjam, hol is állok? Debrecen egyébként is híres mézeskalácsos város, mint korábban Pápa vagy Sopron volt. Aztán sikerült bejutnom Kapolcson az első Művészetek Völgyébe, ami távol-

tudok eleget tenni.

- Hogyan kell sütni, díszíteni?

– Erre háromféle lehetőség van. Az egyik, amikor a kinyújtott tészta még vékonyabbra nyújtott anyagból különböző rátéteket készítek: virágokat, motívumokat, leveleket, bármit. Ilyenkor természetesen együtt sütöm ki az egészet. A másik alkalommal is

kát kivágom. Kisebb lyuk esetén vékonyabban, nagyobb lyuknál természetesen vastagabban tudom írni-rajzolni a betűket-mintákat.

Elbűvölve nézem, ahogy a vékony, hófehér szál mindig pontosan oda kerül, ahová Etelka akarja. Bámulatos ügyességgel rajzol és ír, eleinte azt gondoltam, valamiféle sab-

Az Adventi fénykiállítás rendezői világító fenyőfűzérrel ajándékozták meg a balatonfüredi óvodákat, és a bölcsődét. Az egyedülálló kiállításra számos gyermekcsoport érkezett, a karácsonyváro hangulat színes kavalkádja, a fenyőerdő – vendéglátó lapozgatva kétség nem férhet hozzá – kicsiket és a nagyokat egyaránt ámulatba ejt, különleges élményt jelent. „En ilyen szépet még nem láttam” – áll több száz tiszta gyermeki megfogalmazásban és rajzban a könyvben. Valószínűleg ezt a csodát, a várakozás örömeit szerette volna átadni a kiállítást szervező az ovisoknak azzal is, hogy hozzájárult óvodájuk díszítéséhez.

Kis Virág

Adventi képzőművészeti kiállítás

A Balatonfüredi Művészklub hagyományos év végi karácsonyi kiállítása a város életében fontos eseménynek számít. A 17 kiállító művész alkotásaival a Folyosó Galéria születésnapot is ünnepelt.

Pálffy Károlyné javaslatára tíz évvel ezelőtt, a balatonfüredi művészek lehetőséget kaptak arra, hogy a Polgármesteri Hivatal folyosóján időről – időre megmutathassák a nagyközönségnek az alkotásaikat. Az évek során láthatta Füred lakossága, hogy egy-egy mű-

vész mennyit fejlődött, hogyan változtatott kifejezési módján. Petrőcz Lászlóné nagytiszteletű asszony nyitotta meg a kiállítást. „A balatonfüredi művészek szerencsések, mert ilyen csodálatos helyen alkothatnak. Láthatják a sokféle szín varázsát, tavasztól őszig, rügyezéstől lombhullásig, ködfoltoktól hóhullásig. Láthatják a téli Balaton tükrét, milyen a napkelte, a hold ragyogása, a sötét éj vibrálása. Az idei sokszínű, sok műfajú kiállításon a az őszi természet mutatkozik meg. Láthatjuk a

téli Balatont, romantikus és modern felfogásban is. A szobrokká fagyott rianást. Megjelenik a képeken a megnyugtató zöld fenyőrengteteg és a Krisztus kereszt az erdőn. A Füredi Művészklub tagjai minden karácsonykor tehetségük legjavát nyújtják át nekünk ajándékként. Fogadjuk ezt tőlük szeretettel, ahogyan ők ezt felajánlották” – mondta Petrőcz Lászlóné. Andó Eszter énekével, zongora és fuvola játékaival tette teljessé a kiállítás-megnyitót.

Hanny Szabó Anikó

Télen is nyitva a Terasz!

Nem kocsma, nem disco, nem csak étterem, akkor mi, kérdeztük a Zákonyi sétányon található új vezetésű Terasz Dance Pubban, tudják, ami előtt nyári estéken a szökőkút csobog.

Kovács István megbízott vezető bízik abban, hogy a vásárnap kivételével minden nap déltől este tízig nyitva tartó Teraszt a kitűnő ételek, a magyaros és nemzetközi ízek, a 26-féle pizza, a nagy választék, és nem utolsósorban a télies, azaz konszolidált árak miatt most is megtalálják a fürediek és a környékbeliek.

Az igényes, pub-szerűen berendezett galériás, tágas, ugyanakkor a félre vonulást jobban kedvelőknek, kuckós étterem minden korosztálynak kitűnő hely.

A pénteken és szombaton éjjel kettőig, igény szerint ötig nyitva tartó Teraszban, szombatoként élő zenét, funky-t, blues-t és az 1950-es évek Amerikájának meghatározó rock'n'roll műfaját, Elvis, a király zenéjét, rockabilly-t játszanak. Ezekből egyenesen következik, hogy hétvégén a Terasz bizony táncos hely, de aki csak a manapság ritka élő zenére kíváncsi, az is feldobódhat itt a cseppet sem vidám, szürke télen.

Sőt, csoportosan betérő vendégeket is várnak, hiszen itt az ideje az év végi munka-

helyi, karácsonyi buliknak. A Teraszban táncos rendezvény esetén 120, egyébként akár 150 embert is ki tudnak egyszerre

kétféle menüvel, éjjelkor pezsgővel, svédasztallal 5900 Ft-ba kerülni. És ne felejtsek el a Flamingó együttest sem, aki

szolgálni.

Ha viszont kedvünk sincs kimozdulni, a Teraszból az ét-lapon felsorolt minden ételt fél 12-től Füreden ingyen, a környéken némi felárral házhoz viszik, ha rendelnek a 06-30/506-6073-as telefonon.

Készülnek, naná, ezerrel a szilveszterre, de addig is lesz itt százéves recept után beigli és halászlé is. A szilveszteri buli egyébként mindenestül, üdvözlő itallal négy fogással,

persze a jó zenéjével benne van ebben az árban!

Ha még kérdésük van a Teraszsal kapcsolatban, hogy mikor ki játszik a hétvégeken, rendelni szeretnének telefonon vagy foglalni szeretnének szilveszterre, hívják a 06-30/506-6073-as számot, ahol készséggel állnak a rendelkezésükre, vagy nézzék meg az étlapot, az árakat és a fellépő együtteseket a www.teraszpub.hu oldalon.

(x)

Beszélgetés Szenfnerné Varga Anikóval gyökerekről, kötődésről, hivatástudatról

Nem tudom, hány ember van a mai világban, aki elmondhatja magáról, hogy egész életében egy munkahelyen dolgozott, ráadásul abban az oktatási intézményben, ahol egykor ő maga is tanult. Szenfnerné Varga Anikó 38 év pedagógusi pálya – ebből 22 év igazgatóhelyettesi tevékenység – után idén nyugdíjba vonult. Munkája elismeréseként több kitüntetést kapott, 1980-ban megkapta a Minisztertanács Kiváló munkáért kitüntetését, 2001-ben a Bem Plakettet, idén júniusban a pedagógusnap i ünnepségen Balatonfüred közoktatásáért kitüntetésben részesült.

– Meséljen egy kicsit a kezdetekről, hogy lett Ön pedagógus?
– Családom minden tagja ide járt, a mai Bem iskolába. Édesapám ágán mindenki tanító-tanár ember volt – őt kivéve, mert korán félárván maradt, és özvegy édesanyját segítette a gazdálkodásban a füredi birtokon. Én magam gyermekkoromtól kezdve pedagógusnak készültem. Az általános iskolai évek után a Lóczy Lajos Gimnáziumban érettségiztem. Mindkét intézményben kiváló pedagógusok tanítottak, gyermekkori elhatározásomat az ő személyes példájuk csak erősítette. A győri Apáczai Csere János Tanítóképző Főiskolán végeztem 1972-ben. Friss diplomásként a Radnóti iskolában rögtön ajánlottak egy kinevezést, én azonban az egykori iskolámat választottam, noha akkor csak szerződéses állás kaptam. Itt dolgoztam 38 évig a nyugdíjazásomig, nem is kívántam soha, máshova.

– Ritka ez a szemlélet, pláne manapság.
– Kötődöm nagyon: családhoz, hivatáshoz, emberekhez, hagyományokhoz és tárgyakhoz is. Itt a lakásom nappalijában Varga nagymamám bútorai vesznek körül, ez a vitrin például a világ-háborút is túlélte. Nem az a fajta ember vagyok, aki könnyen megválí a múltjától. A mai életszemlélettel ellentétben azt vallom, hogy az értékeket megőrizni és továbbadni kötelesség. Nagyon szerettem tanítani. Hittem és hiszem, hogy a tanítás művészet. Türelem, szakértelem, szeretet: ez a hármás vezérelv volt,

lyakezdő kollégáimat támogat-sam. Soha nem zárkóztam a hospitálások elől, mindig szakítottam időt pedagógiai eszmecserékre. Hosszú éveken keresztül veztettem

– Úgy gondolom, pályakezdő éveire emlékszik vissza az ember a legélénkebben. Legszebb időszak volt az életemben, amikor első osztálytól negyedikig tanított-

Szenfnerné Varga Anikó régi füredi családból származik, igazi lokálpatrióta, a Helytörténeti Egyesület elnöke

az iskola alsó tagozatos munkaközösségét. Ebben az időben beválasztottak a Veszprém Megyei Pedagógiai Társaság tagjai közé, kiváló szellemi műhely volt ez. Módszertani munkám alapján bekerültem a komplex matematika programba. Négy éven át a régió pedagógusainak havi rendszerességgel bemutató tanításokat tartottam, nyaranta pedig Pápan és Veszprémben továbbképzéseket vezettem. Részt vettem tankönyvbírálatokban, szakcikkeim jelentek meg. Amikor igazgató helyettes

tam a gyermekeket. Akkoriban is voltak, akik nehezebben tanultak, azonban mindig sikerült megtalálni azt az értéket, amiben erősíteni lehetett őket. Nem volt ilyen teljesítményközpontú az oktatás, s a szülők elfogadták a pedagógusok észrevételeit, együttműködtek velünk a gyermekük érdekében. Régen nagyon sok minden belefért az időnkbe. Mai napig is elgondolkozom azon, hogyan volt energiám kicsi gyerekeknek három felvonásos zenés színdarabot betanítani olyan színvonalon, hogy a megyei seregszemléről díjjal térjünk haza. Jártunk kirándulni, ibolyázni, hóvirágozni, szinte együtt éltünk. Büszke vagyok rá, hogy egykori tanítványaim becsületes emberek lettek. Van közöttük ügyes és megbízható mesterember, matematikus, pedagógus, keramikus, zenész, énekművész, köztisztviselő, közigazdász és még sorolhatnám. Sokfelé vitte őket az élet, de szomorúsággal tölt el, hogy néhány tanítványom már sajnos nincs közöttünk.

– Néhány évvel ezelőtt volt szerencsém megismerni édesapját, Varga Lajos bácsit. Emlékszem, azt mesélte, mennyire szerette az irodalmat, a tanórákon mindig odafigyelt, s otthon már nem kellett tanulnia és nem utolsó sorban mai napig őrzi egykori iskolatáskáját.

– Valóban, meg tudom mutatni a táskáját, féltve őrizzük. Édesapámnak gyönyörű az írása, kiváló a memóriája, úgy tud idézni költeményekből a mai napig is, hogy bárki megirigyelhetné. Világ életében nagyon szeretett olvasni, az irodalom és a kultúra iránti szeretet én is örököltém tőle.

– Olyannyira, hogy Ön a hivatása mellett nemcsak az iskola falain belül tevékenykedett, a város közéletében is mindig jelen volt.

– Mint pártonkívüli, 1980-tól tanácstag voltam, dolgoztam a művelődési-oktatási bizottságban, megalkulása óta tagja vagyok (jelenleg elnöke) a Helytörténeti Egyesületnek, és a Balatonfüred Városért Közalapítvány felügyelő-

bizottságában is részt veszek. Írtam egy könyvet Füredről Balatonfüred, lakóhelyünk ismerete, kiegészítő tankönyv 3-4.osztályos környezetismeret tantárgyhoz címmel, illetve megjelent egy könyvem Ferencsik Jánosról, a város első díszpolgáráról is. Most pedig készül egy fürediekről szóló életrajzi lexikon, melynek készítésébe is bekapcsolódtam.

– Elkötelezett lokálpatrióta.

– Elfoglult is vagyok, nemcsak elkötelezett. Balatonfüred a szülővárosom, én itt otthon vagyok. Egy sokak által irigyelt táj ölelésében élek ezen a gyönyörű településen. Örülök, hogy hozzájárulhattam a füredi diákok neveléséhez, ismereteik gazdagításához, s köszönöm mindazt a sok értéket, tudást, amivel egykori iskolám pályámon elindított.

– Mennyire elfoglalt nyugdíjasként?

– Nagyon élvezem, mindig van elfoglaltságom. Az iskolától pedig nem tudok elszakadni, itt zajlik előttem az intézmény élete, hiszen a Bem iskolával szemben lakom. Halálom a csengőszót, a hirdetéseket, gyakran találkozom tanulókkal, kollégákkal is. Az utolsó munkában töltött napomon kaptam egy szabályos, a nemvre készítetett és kiállított bizonyítványt. A záradékban ez áll: „A nevelőtestület határozata: Iskolai tanulmányait a megérdemelt pihenés I. évfolyamán folytathatja.” Nos, újra elsős lettem...

Szücs Zsuzsanna

Egészségnap Füreden az általános iskolákban

Egyre több szó esik napjainkban az egészségről, a környezettudatosságról, az egészséges táplálkozásról. Az egészséges életre nevelést már kora gyermekkorban kell elkezdni. A füredi általános iskolákban november hónapban kimondottan az egészségre volt a főszerep. A szűkös anyagi keretnek miatt nem könnyű megszervezni az egészségnapot, így pályázatok, támogatók és az önkormányzat segítségével sikerült megvalósítaniuk idén a hagyományos téli programot.

Az egészségnapon mindhárom általános iskolában szakemberek hívták fel a figyelmet a megelőzésre, előadásokat tartottak többek között a fiatalkori cukorbetegségről, a mozgásszervi elváltozásokról, a fog- és száj megfelelő ápolásáról is. A tanulók sok mindent megtudhattak a kisállattartás örömeiről és veszélyeiről. Az ÁNTSZ és a védőnők az egészséges táplálkozás fontosságáról, a dohányzás káros hatásairól, a rendőrség szakembere pedig a drogokról és azok veszélyeiről beszélt. Ezen a napon a gyerekek maguk készítették egészséges ételeket, salátákat, sokat mozogtak és számos tudnivalóval gazdagodtak.

Az ötletadó Bem József Általános Iskolában a szabad levegőn közös reggeli tornával indult a nap. Előzetes feladatként képzőművészeti alkotásokat készítettek a gyerekek, amihez kizárólag egészséges élelmiszereket használhattak fel. Nagy kedvvel és okosan vásároltak az „iskolai áruházban” a gyerekek, úgy látszik, egyre inkább tudatosodik bennük, mi tesz jót a szervezetnek. Az előadások mellett az egész nap folyamán nagy szerepet kapott a mozgás, a játékos vetélkedők. Az iskolában hosszú évek óta hagyomány, hogy a szülők készítik aznap az egészséges zöldséges szendvicseket a diákoknak.

Az Eötvös Loránd Általános Iskolában judó bemutatóval vette kezdetét a nap. A gyerekek előzetes feladatokat kaptak, a plakátkészítés mellett háztartási hulladékokból kellett újrahasznosítható tár-

gyakat készíteniük. Ötletes, kreatív alkotások születtek. A sport- és ügyességi játékokat mandulatóró verseny színesítette, s az egészségről szóló előadások mellett a tanulók megismerkedhettek olyan technikákkal is, amelyek a mindennapos tanulásukat teszik könnyebbé. Ellátogatott az egészségnapra Navratyil Sándor paralimpikon és Szathmári János, a BKSE kézilabdakapusa is a gyerekek nagy örömeire.

A Radnóti Miklós Általános Iskolában a tanév során többször is meghirdetik a Gyere a gyalog az iskolába programot, mellyel a mozgás fontosságára hívják fel a figyelmet. Előzetes feladatként az egészséges életmóddal kapcsolatos rajzokat, plakátokat alkottak a gyerekek, de készült az alkalomra zöldségekből és gyümölcsökből álló virágcsokor kompozíció is. A felsősöknél nagy szerepet kapott a mentősök életmentési bemutatója, mindenki kipróbálhatta a bábu segítségével az újraélesztést. Takács Feri bácsi az egészségnapot megelőző vasárnap gombatúrára invitálta a gyerekeket, az egészségnapon pedig gyógyfűvekkel, gyógyteákkal és azok hasznosságával ismertette meg őket. Az alsó tagozatosok körében a legkedveltebb program a Csalán Egyesület szervezésében a tudatos vásárlás bemutató volt, amelyben hatalmas társasjátékokon keresztül a gyerekek örömmel vettek részt. A szív-kórház gyógytornásza gerincjavító- és kimélő gyakorlatokat mutattak be az iskolában a különböző eszközök segítségével. A Radnótiban is örömmel fogadták Navratyil Sándort, a gyerekek számára példaértékű az ő élete, aktivitása, s a sportban, az olimpiákon elért eredményei. Az iskolában tavasszal esélynapot tartanak majd, ahová meghívnak vak, siket, enyhén értelmi fogyatékos és mozgás-sérült embereket egyaránt, hogy a gyerekek testközlelől is megismerkedhessenek a sérült emberek mindennapjaival.

Szücs Zs.

Generációk találkozása és aranyeső a gyermek labdarúgó kupán

A Balatonfüredi Kölyök Labdarúgó Club (BKLC) november 28-án második alkalommal rendezte meg a II. Stefánia Vitorlás Étterem Gyermeklabdarúgó Kupát. A Balaton Szabadidő központban három korcsoportban, 18 csapat több mint 150 sportolójának részvételével zajlottak a küzdelmek, amelyen a szervező BKLC hat együttesel vett részt.

A szervezők által Mikuláskupa-ra keresztelt eseményen a ház-igazda BKLC mellett tapolcai veszprémi, keszthelyi, gyulaírá-tóti, péti és várpalotai csapatok vettek részt. A mezőnyből kimagaslóan teljesítettek a füredi U 9-es és U 11-es korcsoportok A csapatai, akik veretlenül, szórakoztató játékkal lettek tornagyőztesek. A BKLC-s fiatalok számos különdíjjal is gazdagodtak.

A tavalyihoz hasonlóan az egész napos torna programjába egy barátságos mérkőzést is szerveztek, a BKLC alapító tagjai a BKLC-s gyerekek szüleivel (köztük egy nagypapa is) mérték össze tudásukat. Az eredmény 2:1 lett az alapítók javára. Meghívást kaptak a rendezvényre a város egykori, ma már legidősebb labdarúgóit is, így hosszú idő után újra összejött az 1950-es – 60-as évek füredi labdarúgó csapata, volt, aki Ausztriából jött haza

az eseményre. Az idős focistákat a BKLC kis labdarúgói köszöntötték.. Ünnepeles keretek között köszöntötték a szervezők az egykor Balatonfüredről indult, majd egészen az NB I-ig jutott focistákat is: a Szombathelyi Haladás egykori játékosát, Nagy Lászlót, a Zalaegerszeg színeiben több száz élvonalbeli mérkőzésen is pályára lépő Prokisch Károlyt és Halápi Lászlót, valamint a jelenleg Görögországban profiskodó, korábban a Ferencvárosban, Győrben is megforduló Erős Gábort. Nagy László a gála után elmondta: Jó volt ennyi gyermek között lenni, és újból találkozni az egykori barátokkal. A legtöbb csapattársam hosszú éveken keresztül, a mainál sokkal rosszabb körülmények között szolgált a hűségesen a város labdarúgó csapatát. Ennek ellenére nem kaptunk meghívást a füredi stadion augusztusi avatójára, pedig talán megérdemeltük volna, főjő pont ez nekünk. A mostani ünnepség ezért is volt különösen meghatározó számunkra, örültünk a meghívásnak, sokan el is sárták magukat a meghatódottságtól. Nagyon rokon-szenves és szakmailag is jó kezdeményezés, hogy e kis klub alulról építkezve akar fejlődni, lehetőségekhez juttatva a helyieket, a városhoz kötődő embereket. A fiatalokomra emlékeztet, jó érzés olyan elkötele-

zett füredi edzőket dolgozni látni, mint az 50-es 60-as években Hochstein Ferenc, Czizuth István, Dolgos András vagy Mixtai László voltak. Annak idején Prokisch Károly és jómagam többek között az ő munkájuknak köszönhetően kerülhettünk a hazai első osztályba. Bízom abban, hogy 6-7 év múlva a mostani fiatalok a felnőtt csapat magját alkothatják majd, és akkor talán a helyi nézők is visszatérnek a megújult Fürdő utcai létesítménybe. Ifj. Makó István a gálát szervező BKLC titkára a Balatonfüredi Naplónak elmondta: Örülünk annak, hogy most is közöttünk vannak azok, akiknek pályája példaértékű lehet fiatal sportolóink számára. A labdarúgás Füreden hagyományosan olyan sportág volt mostanáig, amelyben zömmel helyiek és környékbeliek vállaltak szerepet. Gondoljunk csak az 50-es és 60-as évek népszerű csapataira, a 80-as évek Szabad Föld Kupa döntőjéig jutó gárdájára, vagy a 90-es évek közepén az NB II-ben is szereplő együttesre. Ezekben a csapatokban egyaránt az volt a közös, hogy magjukat balatonfüredi kötődésű játékosok alkották. A BKLC-ben jelenleg közel 70 helyi és környékbeli fiatal sportol, klubunk tudatosan kívánja folytatni e tradíciót.

Sz. Zs.

Szenfnerné Varga Anikó tősgyökeres balatonfüredi családból származik, elődei már az 1600-as évektől itt éltek. Dédnagyapja a mai Bem József Általános Iskola első diákjai közé tartozott, a 12 fővel indult szőlőművelő iskola – hivatalos nevén Balaton-Füredi Gyakorlati és Elméleti Szőlőtenyésztési Intézet és Felső Népiskola – tanulója volt. Az iskola hatvanadik jubileumi ünnepségén pedig mint egyedüli élő egykori diák vett részt. A bensőséges ünnepségen „hatalmas éljenzés tört fel, amikor a ma is élő Varga Dénes a szokás hatalmánál fogva, nevének említésére elkiáltja: jelen! A névsorolvasó igazgató csak meghatódottsága miatt nem feleltette le mindjárt azon melegiben a 73 éves Varga bácsit...” – olvasható az intézet hatvanéves jubileumáról szóló Barabás János igazgató ünnepi beszédében (1930).

amelyet pályámon minden helyzetben igyekeztem szem előtt tartani. Kezdő pedagógusként megtapasztaltam tantesztületünkben a kollegialitást, a segítőkészséget, a szakmai beszélgetések igényét, az idősebb kollégák gondoskodó szeretetét. Később nekem természetes volt, hogy a fiatal, pá-

lettem, legnagyobb sajnálatomra a pedagógiai munka kissé háttérbe került. Majd’ negyvenéves pályafutásom során négy igazgatóm volt, Farkas Edit, Kardos Géza, Horváth Ernő és Köz-Kádi Sarolta.

– Ilyenkor, nyugdíjba vonuláskor természetes a visszatekintés.

Sok tust remélnék a füredi vívók

Szűcs Ervin edző mérföld-kőnek nevezte a vívóterem ki-alkítását, melyet a közel-múltban adtak át. Elmondás szerint mindez nagy hatással lesz a füredi vívó életre.

Az Eötvös iskola tetőtérben alakítottak ki egy olyan termet, mely az elképzeléseik szerint lett berendezve. Fontos kiemelni az utolsó szót, hiszen az elmúlt évek során nagyon sok időt vett igénybe a pástok felszerelése, így a tréningekre már kevés idő jutott. Pályázati pénzből és önkormányzati segítséggel sikerült a vívótermet megépíteni. A Balaton Isover Vívóklub helyi bázisa lett az impozáns helység.

Egyre többen keresik fel a vívótermet, több tehetséges fiatal bontogatja szárnyait a pástokon. A gyerekek több és intenzívebb edzéseken vesznek részt, melynek eredményei a soron következő versenyeken is megmutatkozhatnak. Kedden, szerdán és csütörtökön háromnegyed négytől a kezdőcsoportokkal foglalkoznak, akiket a haladó csoport követ. Utóbbiak hétfőn és pénteken is pástra lépnek, így egyáltalán nem unatkoznak a sportolók. A fiatal tréner példaképként említette meg a gyerekek szemében *Rédli Andrást* – *Borosné Eitner Kinga* tanítványát –, aki a felnőtt világ bajnokságon ezüstérmes lett, míg az Európa-bajnokságon a dobogó legfelső fokára állhatott. December elején Szolnokon lépnek pástra a füredi titánok egy nagyszabású tornán. Szűcs Ervin szerint *Müller Roland*

A füredi vívóklub tanítványai egyre több sikert érnek el

képes lesz arra, hogy éremmel térjen haza és tovább öregbítse az egyesület hírnevét. Mindezt a nemrégiben megrendezett de-recskei tornára alapozza, ahol az olimpici grand prix vívóversenyen Roland aranyérmes lett, míg *Tislér Botond* a 83. helyet szerezte meg. Az újonc lány párbajtőr korosztályban *Szabó Fruzsina* a 23., *Szabó Luca* pedig a 45. helyen végzett. Őket *Némethné Szkalla Ilona* készítette fel. Serdülő lány párbajtőr korosztályban *Szalai Rebeka* 30., míg *Tóth Marianna*

az 53. helyen fejezte be a versenyt. A vitorlázóknál jó szelet kívánnak az eredményes szerepléshez, Ervin szelet nem szeretne vetni, vihart meg végképp nem kíván aratni, így marad a „sok tus” kifejezés. Aki szeretné el-sajátítani eme sportágat, annak jó hír, hogy kezdő és felnőtt tanfolyamot indít a Balaton Isover Vívóklub. Jelentkezni lehet a vívóteremben hétfőtől-péntekig 17-19 óráig vagy a 06-30/662-3525-ös telefonszámon.

Sz. P

Színes programok a szabadidőközpontban

Karácsonyi fényáradatban úszik a sportcsarnok. Majer Tamás ügyvezető azonban nemcsak a csillogó díszekre, hanem az idei rendezvényekre is büszkén tekint vissza.

– A sokrétű programok közül mit szeretne kiemelni?

– Tavasszal néhány konferenciának biztosítottunk helyet, mely a gazdasági válságnak köszönhetően sajnos egyre kevesebb. Az ilyen jellegű események nemcsak a létesítménynek kedvez, hanem a városnak is, hiszen ezeken a rendezvényeken több mint ezer ember vesz részt. Az idén megrendezett nemzetközi kézilabdatornán három Bajnokok ligájában érintett csapat mérkőzött meg egymással, így nyugodtan mondhatom, hogy világsztárok léptek fel nálunk szeptemberben.

– Volt olyan rendezvény, amely nem váltotta be a hozzá fűzött reményeket?

– A Lord és a Beatrice koncertjére sajnos kevesen jöttek el. Hiába reménykedtünk abban, hogy a régi motorosokra még mindig kíváncsiak az emberek. Kétségtelen, hogy a koncert veszteséget termelt, így jövőre hasonló jellegű rendezvényre nem kerül sor. Ugyanakkor a Pannon Várszínház előadásai 2010-ben is megtekinthetők, hiszen minőségi kultúrát képvisel, ráadásul több százan érdeklődnek iránta.

– A gazdasági válság mennyire érezteti hatását az intézményen?

– Sajnos egyre inkább! Nagyon rugalmasnak kell lennünk az árak tekintetében, tudomásul vettük, ha például

egy konferenciának helyet kell biztosítanunk, mindazt szolid bérleti díjjal tehetjük meg. Panaszkodni azonban nem szeretnék, hiszen bennünket az a veszély nem fenyeget, hogy bezárnák az intézményt. Az önkormányzat nagyon sokat segít nekünk, de a költségvetés ott is szűkös. Szerencsére túlzott létszámcsoökkentésről sem beszélhetünk, hiszen a tavalyi két karbantartóhoz képest idén már csak egy személy látja el ezeket a feladatokat.

– Közelednek az ünnepek. Hogyan készülnek rá?

– Szilveszterre nem tervezzünk semmit, hiszen a környék szállodáiban, éttermeiben mindezt megteszik. A hagyományokhoz híven kívánunk a

szeretett ünnepére megemlékezni, békességben, meghittén. Itt szeretném megragadni az alkalmat, hogy az újság olvasóinak kellemes ünnepeket szeretnék kívánni.

– Január és február mindenki számára holtidőszak. Önöknél is így lesz?

– Nem mondanám, hiszen a teremfoci akkor éli fénykorát. Különféle tornák kerülnek megrendezésre, ráadásul a szürke hétköznapokon a sportegyesületek is tréningeznek. A Pannon Várszínház soron következő bemutató darabjára minden bizonnyal sokan váltanak jegyet a téli hónapokban is. Majd várjuk a tavaszt, reményeink szerint sok sikeres konferenciával.

Szendi Péter

PROGRAMOK ÉS RENDEZVÉNYEK

December 19.	10:00	Öregfiúk teremlabdarúgó bajnokság
	14:00	BKSE – Kecskeméti KSE NB I- es kézilabda mérkőzés Serdülő, Ifi, Felnőtt
December 20.	09.00	Sakk verseny BSC – HVSE SZOVA –III.
	14.00	Amway konferencia
December 26.	10.00	Öregfiúk teremlabdarúgó bajnokság
December 27.	10.00	Öregfiúk teremlabdarúgó bajnokság
December 29.	14.00	Polgármesterei hivatalok teremlabdarúgó bajnoksága

A programváltozás jogát fenntartjuk.

Osváthék jövőre aranyban bíznak

Kis híján a dobogó legfelső fokára állhatott Osváth Péter, aki az idei szezonban az előkelő második helyet szerezte meg az országos rallye bajnokság első osztályában. Ha az első futamon nem kapiják meg a büntetőpontokat, most Magyarország bajnokával beszélünk.

– Érdekes volt az idei évad. Az elején nem tudtuk eldönteni, hogy a tavaly bevált Mitsubishi-hível induljunk vagy költségtímélés céljából a jó öreg Ladát vegyük elő. Végül a magasabb technika, a japán csodagép mellett döntöttünk – kezdi a szezon elemzését Osváth Péter. Az első futamon, Egerben jól szerepeltek, hiszen a negyedik helyen értek célba, ráadásul úgy, hogy kaptak egy perc időbüntetést, mert egy időellenőrző ponton nem a legmegfelelőbbben álltak be a szigorú bírák szerint. Ez, mint később kiderült, nagy hatással volt a többi futamra. Bár Dobó várát nem sikerült be-

venniük, reménykedtek abban, hogy a miskolci futamon eredményesebbek lesznek. Nem így történt! Futómű problémának köszönhetően az ötödik helyet szereztek meg, így már nem sok reményt fűztek az évadhoz. Ózdon a szlovákokkal együtt versenyeztek, amely megnehezítette a futamot, ráadásul a technika ördöge itt is megtréfálta Péteréket. A negatív hatások ellenére az előkelő harmadik helyen értek célba, így joggal reménykedtek a soron következő versenyen.

Veszprémben, hazai környezetben, murvás pályán, egy teljesen átalakított autóval száguldoztak. **– Ha minőségibb gumibroncsot választunk, akkor a harmadik helynél előrébb végeztünk volna, de ezen már kár keseregniünk. Pécsen nagy küzdelmek közepette a dobogó második fokára állhattunk. Baranyában megfogalmazódott bennünk, hogy a költségvetésünket növelni kell, hiszen ekkor az összetett versenyben**

már előkelő helyen álltunk. Nyiregyházán nem sok hiányzott ahhoz, hogy az első helyen érjenek célba Péterék, de a szélsőséges időjárási viszonyok komoly erőpróbára készítették őket. A Nyírségben hol az égi áldás, hol pedig a tűző napsütés viselte meg a füredi versenyzőt. Komlóra már úgy mentek, hogy muszáj győzniük, ha az országos bajnoki címet szeretnék megszerezni. Osváthék teljesítették a tervet, elsőként értek a célba, de vetélytársuk negyedik lett, így ő állhatott végül a dobogó legfelső fokára a bajnokság végén.

– Jövőre szeretnék megnyerni az első osztályt, de ez nemcsak rajtunk múlik. Ráadásul a népszerű WRC osztályt megszüntetik, így több versenyző lesz a 2010-es évadban. Reményeink szerint több támogatással, kevesebb technikai malőrrel megvalósíthatjuk céljainkat – tekint a jövőbe Osváth Péter.

Szendi

A BFC a megyei bajnokság Fradija?

Befejeződött az őszi idény a megyei első osztályban. A Balatonfüred FC két ponttal van lemaradva az első helyezett Úrkúttól, így joggal reménykednek a bajnoki címben. Lantai Balázs szélsőséges időjárási viszonyok közepette elemezte a csapat szereplését.

– Régen nem látott özönviz zúdult a pályára, de így is megtartják levezető edzésüket a műfüves-pályán. Milyennek értékelte az őszi szezont?

– Az év elején a vezetőség egyértelműen kifejtette, hogy bajnokságot kell nyerni, fel kell jutni az NB III-ba. Nyáron megerősítettük a keretet, így joggal bízunk az eredményes folytatásban. Schneider József visszajött hozzánk, Molnár Pétert sikerült megtartani, míg Szabadfi Péterrel erősödött a csatár játéunk, Banai Péter személyében pedig a védelmünk vált stabilá. Az átigazolási időszak utolsó napjaiban sikerült leigazolnunk Pető Tamást, akire a fiatalok felnéznek, hiszen a mentalitása, a labdarúgás iránti elkötelezettsége példaértékű.

– Az ellenfelek hogyan álltak a BFC-hez?

– Lehet, hogy furcsán

hangzik amit mondok, de néha úgy éreztem magamat a kispadon, mintha a Ferencváros edzője lennék. Minden csapat minket akart megverni, velünk szemben felszívták magukat, kettőzött erővel játszottak. Hozzáteszem ez nemcsak a labdarúgókra volt érvényes, hanem az ellenfél szurkolóra, vezetőre is. Ez az ötödik forduló után görcsössé tette a csapatot, így voltak nem várt eredmények is. A játékosokba próbáltam betáplálni, hogy a külső tényezőket próbálják figyelmen kívül hagyni. Abban biztos vagyok, hogy az Úrkút, Tapolca, Taliándörögd és közünk dől el a bajnoki cím sorsa.

– Nemrégiben a vezetőség megállapodást kötött a felcsúti Puskás Akadémiával. Mit remél ettől?

– Az együttműködés elsődleges célja, hogy minél több tehetséges gyermeket neveljünk ki. Mivel én Pápán az utánpótlásnál tevékenykedek, így nyugodtan mondhatom, hogy ez a megállapodás példaértékű és nagyon fontos, hiszen egy jól működő Akadémia nagyon sok előnyt jelent. Az elképzelések szerint a 12-14 éves korosztály számára egy Akadémia előkészítőt hozunk létre, ráadásul az

U13-as csapat a megyei első osztályban versenyeztetve is van, így kontrollálni tudjuk a mérkőzések során a játékosok fejlődését. A legtehetségesebb fiatalok Felcsútra kerülnek, amely minőségi színvonalat képvisel. Ugyanakkor a szerződésben az is szerepel, hogy olyan tehetséges fiatalok, akik a Videoton első, esetleg második keretébe nem férnek be, Füredre kerüljenek.

– Mikor kezdik meg jövőre a felkészülést? Terveznek ismét edzőtábor?

– Január 6-án lesz az első találkozónk. Az első héten erőfelmérés szerepel a programban, reményeink szerint ismét sikerül néhány napra a Bakonyba mennünk. Edzőmérkőzések mellett szeretnénk kihasználni a műfüves-pályánk előnyeit is. Terveink között szerepel, hogy februárban Füred kupa néven labdarúgó tornát szervezünk, melyre akár NB-s csapatok is nevezhetnek. A részvételi díj 120 ezer forint, mely magában foglalja a pályahasználatot és a játékvezetők díjazását. Már most elég nagy az érdeklődés, de csapatok neveivel egyelőre nem szolgálhatok.

szepe

BKSE–Fradi kézilabda újrajátszás

A Balatonfüredi KC gyenge kezdés után elkezdte szorgosan gyűjtögeti a pontokat, így néhány ponttal lemaradva az ötödik helyezettől, egyelőre a nyolcadik helyen áll a Velky legénység. Bírói műhiba miatt újra kell majd játszani a korábban már megnyert FTC elleni találkozót.

– Igazságtalannak tartom az ítéletet, mert a pályán dőlt el minden. Ráadásul a játékvezetők végig minket sújtottak az ítéleteikkel, jóval több hetest kapott a Fradi. A fővárosiak azt nehezményezik, hogy amikor az egyik játékosunk sárgalapot kapott, akkor a labda továbbra is nálunk maradt. Ugyanakkor ők bejöttek a pályára, ami szintén szabályellenes. Ilyenkor

kétperces büntetésben kellene részesíteni a csapatot és az ellenfél, azaz mi játszhatjuk meg legelőször a labdát. Az ominózus eset után még hét perc volt hátra, nekünk előnyünk nem származott a bírói ítéletből, gólt nem szerezünk a támadásból. Úgy érzem a bírói műhiba nem befolyásolta a végeredményt.

Velky Mihály nem bánja, hogy újra kell játszani a találkozót, a fürediek ismét szeretnék bizonyítani a közönségnek, hogy jelenleg nagyobb játékerőt képviselnek. A találkozó időpontjáról a két csapat egyeztet, valószínű december 16-án játsszák újra a mérkőzést.

Az év még hátralévő mérkőzésein a lehetőségekhez mér-

ten minél több pontot szeretnének szerezni a fürediek, hogy tavasszal minél jobb helyről folytathassák. Az erőviszonyokat tekintve a Tatabánya, Csurgó, Kecskemét, PLER csapatok tekinthetőek a BKC vetélytársainak, tőlük kell megszerezni azokat a pontokat, melyek a bajnokság elejéről hiányoznak. **– Bizom abban, hogy sérülések nem sújtják a csapatot. Nagy veresztesség volt, hogy a bajnokság elején nem számíthattunk Pásztor Pistára, Kovács Gyurira, Frey Janira, Tombor Csabára és Bakos Dávidra. Amennyiben jövőre a csapat nagy része egészséges lesz, elérhetjük céljainkat, azaz jó középcsapattá válhatunk** – tette hozzá Velky Mihály.

Szendi P.

Elfogad tőlünk
egy szemüveget
AJÁNDÉKBA?

Reméljük IGEN!

Mert most minden november 26. és december 24. között megrendelt szemüveghez díjmentesen adunk 1 tartalék szemüveget.
(1 fókuszú, távoli, vagy olvasó)

Füred Optika

Balatonfüred, Ady Endre u. 45.
Telefon: 87/480-737

VIRÁG-AJÁNDÉK KERESKEDEÉS

Balatonfüred, Arácsi út 4.

(Polgármesteri Hivatallal szemben)

Telefon: 06-30/457-9975

Nyitva: H.-P.: 7-19, Szo.: 7-16, V.: 8-16

Vágott és cserepes virágok
Ajándéktárgyak, lakásdíszek
Édességek, díszüveges borok

**GYÓGYNÖVÉNY-
ILLATSZERBOLT
A VÁSÁRCSARNOKBAN**

GYÓGYHATÁSÚ KÉSZÍTMÉNYEK, ÉTRENDKIEGÉSZÍTŐK,
GYÓGYTEÁK, FOGYASZTÓ TEÁK, LÚGOSÍTÓK,
FÜREDI VÍZ, SALVUS, MIRA, FERENCZ JÓZSEF GYÓGYVÍZ,
PARFÜMÖK, HAJ- ÉS TESTÁPOLÓK, DEKORKOZMETIKUMOK
KEDVEZŐ ÁRON, AKÁR MEGRENDELÉSRE IS!

Kosaras emelő

Dobos József

Alpintechnika

Magasban végzett munkák
23 méterig kosaras emelővel,
felette ipari alpintechnikával.

Vállaljuk:

veszélyes fák kivágását,
homlokzatok festését,
kéményjavítást,
ereszcsatornák javítását, tisztítását,
ablakok tisztítását,
egyéb magasban végzett építőipari
munkákat.

Kérje árajánlatunkat az alábbi telefon-
számon és e-mail címen:

Tel.: 06-20-3593-126

e-mail: alpin.dobos@gmail.com

A BRADIMPEX KFT.

**Szenzációs decemberi
akciója!**

**ÜZLETEINKBEN NAGY VÁLASZTÉKBAN
KAPHATÓK:**

friss baromfi-, sertés-, marha- és borjúhús,
késztermékek, füstölt áruk.

Sertés comb	890.-/kg
Sertés lapocka	890.-/kg
Sertés tarja /csont nélkül/	950.-/kg
Sertés oldalas	850.-/kg
Sertés karaj /csont nélkül/	1.290.-/kg
Sertés szűzpecsenye	1.290.-/kg
Sertés csülök	590.-/kg
Sertés dagadó	890.-/kg
Sertés apróhús	690.-/kg

Sertés tarja csontos	850.-/kg
Sertés karaj csontos	1050.-/kg
Formázott hátsó sonka	790.-/kg
Formázott első sonka	650.-/kg
Szakított császárhús	720.-/kg
Formázott császárhús	880.-/kg
Csirkemell filé	1.190.-/kg
Csirke comb	690.-/kg
Pulykamell filé	1.490.-/kg

VÁSÁRCSARNOKI CSEMEGE ÜZLETÜNK AJÁNLATA:

Füstölt-Magor termékek ; mangalica termékek;
HERZ-PICK -Pápai különlegességek zsír, tepertő, sózott szalonna,
csemege szalonna, házi kolbász, házi szalámi

Az árak az ÁFA-t tartalmazzák!

Az akció dec.01-től a készlet erejéig tart.

BALATONFÜRED:

Vásárcsarnok, Húsbolt Tel.: 87/481-078,
Dózsa György út 3. Húsbolt Tel.: 87/481-079
VESZPRÉM: Húsbolt Vásárcsarnok.

MUNKARUHÁZAT - DIVATÁRU

Üzletünk új helyen, kibővült áruválasztékkal várja kedves vásárlóit.
Nyitás alkalmából december hónapban **10-30% KEDVEZMÉNY!**

Kínálatunkból:

- munkaruházati termékek, védőfelszerelések
- munkavédelmi lábbelik, gőgypapucsok
- lakástextil termékek (ágynemű, törölköző, stb.)
- kosztümök, öltönyök, szövetnadrágok, szoknyák, mellények
- női-férfi pulóverek, ingek, blúzok, nyakkendők
- kord, düftin és farmernadrágok bélelt kivitelben is
- pizsamák, fehérneműk, atléták, zoknik, melltartók, harisnyák

ÚJ CÍMÜNK:

Balatonfüred, Kossuth u. 2/A
(A posta és a földhivatal között)

Tel.: 06-30/591-6809

